

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Suensaarenkatu 4
95400 Tornio
ymparistonsuojelu@tornio.fi

Asia: **Muutoksenhaku ympäristölupaan liittyvään
vesinäytteiden ottamiseen**

1. PERUSTIEDOT

Maatalousyhtymä Puikko on saanut ympäristöluvan 2.7. 2015 (LUPAPÄÄTÖS Nro 85/2015/1 Dnro PSAVI/2575/2014 = Markku, Esa ja Hannu Puikon eläinsuojatoimintaa koskeva ympäristölupa).

Luvan mukainen toiminta sijoittuu Tornion kaupungin keskustasta noin 35 kilometriä koilliseen Sattajärven kylään Kaisajoen varrelle kiinteistöille Kaisajoki 851-431-26-3 ja Jokela 851-431-26-2. Tilakeskuksen osoite on Mustakummuntie 890, 95590 Tornio, yhteyshenkilönä toimii Markku Puikko (markku.puikko@gmail.com, 040 033 7187).

Tilakeskuksen asemapiirustus on liitteenä 1,

Tilakeskuksen eläinmäärä on seuraava:

- 54 lypsylehmää
- 12 kpl 12-24 kuukauden ikäistä hiehoa,
- 15 kpl 12-24 kuukauden ikäistä sonnia,
- 31 kpl 6-12 kk ikäistä hiehoa,
- 14 kpl 6-12 kuukauden ikäistä sonnia sekä
- 54 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa
- Hevosia ja lampaita tilalla ei enää ole

(Yhteensä 961,5 ympäristönsuojelulain mukaista eläinyksikköä, luvassa sallittu eläinyksikkömäärä lampaineen ja hevosineen on 1075,5).

2. VESINÄYTTEIDEN OTTOVELVEOITE

Ympäristöluvan lupamääräyksissä toiminnanharjoittajalle on asetettu pohjaveden laadun seurantavelvoite kerran vuodessa (kesäkuussa) tilakeskuksen rengaskaivosta sekä yhdestä asennettavasta havaintoputkesta otettavin näyttein kesäkuusta 2016 alkaen. (vesinäytteenottoputken sijainti on esitetty liitteessä1)

Lupamääräysten mukaan veden laadun tarkkailutulos tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle. Määritystulosten lisäksi tulee tarkkailuraportista ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, (putken tyhjentäminen, pumppaustapa yms.), määrittelyn tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Lisäksi lupamääräyksissä on todettu, että Tornion kaupungin ympäristön-suojeluviranomainen voi tarvittaessa perustellusta syystä tulosten perusteella muuttaa pohjaveden tarkkailua, kuten näytteenottokertojen määrää ja tiheyttä.

3. NÄYTTEIDEN OTTO JA NIIDEN TULOKSET

Toiminnan harjoittaja on toteuttanut veloitettujen näytteiden oton. Näytteiden otosta ja niiden tulokset ajalta 2016 ... 2021 on esitetty vuosittaiset tulokset liitteissä 2-7.

Tulokset osoittavat, että pohjaveden laatu on täyttänyt sille asetetut vaatimukset kuuden vuoden näytteiden ottokaudella.

Lisäksi mainittakoon että, tilakeskuksen kaivosta 24.11.2014 otettu vesinäyte. Näytteen analyysi osoitti, että talousvedelle asetut laatuvaatimukset ja -suositukset täyttyvät.

4. MUUTOKSEN HAKU VESINÄYTTEIDEN OTTAMISEEN

Maatilayhtymä Puikko hakee lupamääräyksiin perustuen Meri Lapin ympäristölautakunnalta lupaa vesinäytteiden ottotiheyden muuttamiseen siten että, näytteet otetaan kolmen (3) vuoden välein vuoden 2024 alusta alkaen.

Perusteeksi esitetään kuuden vuoden näytteenoton tulokset, joilla on osoitettu että, pohjaveden laatu on säilynyt muuttumattomana.

Lisäksi perusteena on maatilatoiminnan kustannusten nousu ja siihen perustuva tarve karsia kustannuksia.

Torniossa 5.1.2024

Maatilayhtymä Puikon puolesta

Markku Puikko

markku.puikko@gmail.com puh. 040 033 7187

Markku Puikko
Mustakummuntie 890
95590 TORNIO

Työ n:o 11765
4.1.2023

Markku Puikko

Vesitarkkailu - tila Puikko - Mustakummuntie 890,
Tornio

Tarkkailuraportti 2022

SISÄLLYS

1	YLEISTIEDOT	1
1.1	Tehtävä.....	1
1.2	Tutkimukset.....	1
2	NÄYTTEENOTTO	1
2.1	Vuosi 2016	1
2.2	Vuosi 2017	2
2.3	Vuosi 2018	2
2.4	Vuosi 2019	3
2.5	Vuosi 2020	3
2.6	Vuosi 2021	4
2.7	Vuosi 2022	5
3	TUTKIMUSTULOSTEN ESITTÄMINEN.....	6
3.1	Pohjavesinäyte.....	6
3.2	Kaivovesinäyte.....	6

LIITTEET: Laboratorioanalyysien testausseosteet
Pohjavesiputkikortti, 11765-PVP1_15.12.2022.pdf
Ympäristönäytteenottajan sertifikaattitodistus

1 YLEISTIEDOT

1.1 Tehtävä

Markku Puikon toimeksiannosta on Geobotnia Oy asentanut pohjaveden tarkkailuputken tilakeskuksen alueelle, Tornioon ja suorittanut vesinäytteenottoa asennetusta putkesta ja tilakeskuksen kaivosta. Pohjavesiputken asennus suoritettiin viikolla 20 / 2016 ja vesinäytteenotto ja mittaukset viikolla 25 / 2016.

Asennettuun pohjavesiputkeen ja kaivoon on kohdistettu vesinäytteenottoa vuosina 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 ja 2022 Geobotnia Oy:n toimesta ja vesinäyteanalyysissä ja mittauksissa on noudatettu ympäristöluvan lupapäätöstä Nro 85/2015/1, Dnro PSAVI/2575/2014.

1.2 Tutkimukset

Pohjavesiputken asennus on tehty tela-alustaisella monitoimikairausvaunulla. Pohjavesiputkena on käytetty tehdasvalmisteista Ø40 mm PEH –pohjavesiputkea. Putkessa on 3,0 metrin siiviläosa, jossa siivilän reikien koko 0,3 mm.

Putken asennuksen tavoitteena on ollut sijoittaa pohjavesiputken siivilä siten, että sen alapää on reilusti pohjavesipinnan alapuolella. Lähtötietojen perusteella tilakeskuksen kaivon pohjaveden pinnankorkeus oli 25.11.2014 ollut +48,65 (N60). Putken alapää asennettiin tasoon +44,61. Putken sijainti sekä maanpinnan ja putken yläpään korkeus on mitattu viralliseen koordinaatistoon ja korkeusjärjestelmään.

2 NÄYTTEENOTTO

2.1 Vuosi 2016

Asennetusta pohjavesiputkesta otettiin vesinäyte ja mitattiin pohjavesipinnan taso 21.6.2016. Pinnanmittauksessa käytettiin manuaalista vedentasomittaria, jossa anturi laskeaan mittanauhan varassa pohjavesiputkeen ja kun anturi kohtaa vedenpinnan se ilmoittaa siitä äänimerkillä. Vesinäyte otettiin bailernoutimella. Ennen varsinaista näytteenottoa putkea tyhjennettiin bailerilla 30 kertaa, jolla varmistettiin, että analysoitava vesinäyte ei ole putkessa seissyttä pohjavettä. Varsinaiseen näytteenottoon käytettiin puhdasta bailernoudinta. Pohjaveden lämpötila mitattiin Envic DM-102 2-kanavaisella monitoimimittarilla. Pohjavesiputken vesinäytteen lämpötilaksi mitattiin +7,1 °C ja kaivovesinäytteen +11,1 °C. Kaivovesinäyte otettiin navettarakennuksen hanasta, josta aiempikin vesinäyte oli otettu. Vettä juoksutettiin n. 5 min ajan, jotta saatiin edustava näyte, eikä putkissa seissyttä vettä tullut analysoitavaan näytteeseen.

Vesinäytteet otettiin lasiseen näytepulloon, joka on varustettu teflonkorkilla. Näytteenoton jälkeen pullot suojattiin UV-valolta, varastoimalla ne kuljetuksen ajaksi kylmälaukkuun, jossa näytteet pysyivät viileinä. Näytteet lähetettiin välittömästi Ahma Ympäristö Oy:n laboratorioon Rovaniemelle analyysijä varten. Raportin laati, vesinäytteenoton ja mittaukset suoritti ja näytteet laboratorioon toimitti Petri Luoma RKM (AMK), Tekn. yo., sertifioitu ympäristönäytteenottaja (sertif.num. 844).

2.2 Vuosi 2017

Asennetusta pohjavesiputkesta otettiin vesinäyte ja mitattiin pohjavesipinnantasoo 9.8.2017. Pinnanmittauksessa käytettiin manuaalista vedentasomittaria, jossa anturi lasketaan mittanauhan varassa pohjavesiputkeen ja kun anturi kohtaa vedenpinnan se ilmoittaa siitä äänimerkillä. Vesinäyte otettiin Waterra Hydrolift-2 -pumpulla ja bailer-noutimella. Ennen varsinaista näytteenottoa putkea tyhjennettiin sähköpumpulla noin 20 minuutin ajan, jolla varmistettiin, että analysoitava vesinäyte ei ole putkessa seissyttä pohjavettä. Pohjaveden lämpötila mitattiin Envic DM-102 2-kanavaisella monitoimimittarilla. Pohjavesiputken vesinäytteen lämpötilaksi mitattiin +6,1 °C ja kaivovesinäytteen +16,3 °C. Kaivovesinäyte otettiin navettarakennuksen hanasta, josta aiempikin vesinäyte oli otettu. Vettä juoksutettiin, jotta saatiin edustava näyte, eikä putkissa seissyttä vettä tullut analysoitavaan näytteeseen.

Vesinäytteet (molemmissa havaintopaikoissa) otettiin seuraaviin astioihin:

- lämpökestoiset koliformiset bakteerit ja E. coli: 250 ml steriili näytepullo
- sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium: 1 litran muovipullo
- happi: 100 ml hiuskorkillinen lasipullo, johon lisätty saostusreagenssit välittömästi näytteenoton jälkeen (1 ml mangaaniliuos ja 1 ml alkalista jodiliuosta).

Näytteenoton jälkeen pullot suojattiin UV-valolta, varastoimalla ne kuljetuksen ajaksi kylmälaukkuun, jossa näytteet pysyvät viileänä. Näytteet lähetettiin välittömästi Ahma Ympäristö Oy:n laboratorioon Rovaniemelle analyysyä varten. Raportin laati, vesinäytteenoton ja mitaukset suoritti ja näytteet laboratorioon toimitti Petri Luoma RKM (AMK), Tekn. yo., sertifioitu ympäristönäytteenottaja (sertif.num. 844).

2.3 Vuosi 2018

Pohjavesinäyte käytiin ottamassa 11.10.2018. Näytteenotto aloitettiin mittaamalla pohjavedenpinta putkessa. Pinnanmittauksessa käytettiin manuaalista vedentasomittaria, jossa anturi lasketaan mittanauhan varassa pohjavesiputkeen ja kun anturi kohtaa vedenpinnan se ilmoittaa siitä valo- ja äänimerkillä. Vedentasomittarina käytettiin Seba KLL-pintamittaria. Pohjavedenpinta oli mittaushetkellä N60-korkeusjärjestelmän tasossa +48,55 (-10,46 metriä putken yläpäästä). Vesinäytteenottoon käytettiin puhdasta bailer-pohjavesinoudinta. Ennen varsinaista näytteenottoa putkea tyhjennettiin noutimella 20 kertaa noutimen tilavuuden verran, jolla varmistettiin, että analysoitava vesinäyte ei ole putkessa seissyttä pohjavettä. Pohjavedenpinta oli näytteenoton jälkeen tasossa +48,55. Pohjaveden lämpötila mitattiin Envic DM-102 2-kanavaisella monitoimimittarilla. Pohjavesiputken vesinäytteen lämpötilaksi mitattiin +4,4 °C ja kaivovesinäytteen +13,4 °C. Kaivovesinäyte otettiin navettarakennuksen hanasta, josta aiemmatkin vesinäytteet on otettu. Vettä juoksutettiin ennen näytteenottoa noin 5 minuutin ajan, jotta saatiin edustava näyte, eikä putkissa seissyttä vettä tullut analysoitavaan näytteeseen.

Vesinäytteet (molemmissa havaintopaikoissa) otettiin seuraaviin astioihin:

- lämpökestoiset koliformiset bakteerit ja E. coli: 250 ml steriili näytepullo
- sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium: 1 litran muovipullo
- happi: 100 ml hiuskorkillinen lasipullo, johon lisätty saostusreagenssit välittömästi näytteenoton jälkeen (1 ml mangaaniliuos ja 1 ml alkalista jodiliuosta).

Näytteenoton jälkeen pullot suojattiin UV-valolta, varastoimalla ne kuljetuksen ajaksi kylmälaukkuun, jossa näytteet pysyvät viileänä. Näytteet lähetettiin välittömästi Eurofins Ahma Oy:n laboratorioon Rovaniemelle analyysyä varten. Raportin laati, vesinäytteenoton ja mitaukset suoritti ja näytteet laboratorioon toimitti Petri Luoma RKM (AMK), Tekn. yo., sertifioitu ympäristönäytteenottaja (sertif.num. 844).

2.4 Vuosi 2019

Pohjavesinäyte käytiin ottamassa 20.8.2019. Näytteenotto aloitettiin mittaamalla pohjavedenpinta putkessa. Pinnanmittauksessa käytettiin manuaalista vedentasomittaria, jossa anturi lasketaan pohjavesiputken ja kun anturi kohtaa vedenpinnan se ilmoittaa siitä valo- ja äänimerkillä. Vedentasomittarina käytettiin Seba KLL-pintamittaria. Pohjavedenpinta oli mittauksella N60-korkeusjärjestelmän tasossa +48,55 (-10,46 metriä putken yläpäästä). Vesinäytteenottoon käytettiin puhdasta bailer-pohjavesinoudinta. Ennen varsinaista näytteenottoa putkea tyhjennettiin noutimella noin 20 kertaa noutimen tilavuuden verran, jolla varmistettiin, että analysoitava vesinäyte ei ole putkessa seissyttä pohjavettä. Pohjavedenpinta oli näytteenoton jälkeen tasossa +48,55. Pohjaveden lämpötila mitattiin Envic DM-102 2-kanavaisella monitoimimittarilla. Pohjavesiputken vesinäytteen lämpötilaksi mitattiin +6,6 °C ja kaivovesinäytteen +12,2 °C. Kaivovesinäyte otettiin navettarakennuksen hanasta, josta näytteet on otettu vuosina 2016, 2017 ja 2018. Vettä juoksutettiin ennen näytteenottoa noin 10 minuutin ajan, jotta saatiin edustava näyte, eikä putkissa seissyttä vettä tullut analysoitavaan näytteeseen.

Vesinäytteet (molemmissa havaintopaikoissa) otettiin seuraaviin astioihin:

- lämpökestoiset koliformiset bakteerit ja E. coli: 250 ml steriili näytepullo
- sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium: 500ml ruskea lasipullo
- happi: 100 ml hiuskorkillinen lasipullo, johon lisätty saostusreagenssit välittömästi näytteenoton jälkeen (1 ml mangaaniliuos ja 1 ml alkalista jodiliuosta)
- öljyhiilivedyt C5-C40 500ml ruskea lasipullo + EPA-viali.

Ympäristöluvan mukaisesti öljyhiilivedyt tulivat olla tarkkailussa mukana viiden vuoden välein ja vuoden 2019 tarkkailussa nämä luvan mukaisesti analysoitiin.

Näytteenoton jälkeen pullot suojattiin UV-valolta, varastoimalla ne kuljetuksen ajaksi kylmälaukkuun, jossa näytteet pysyvät viileänä. Näytteet lähetettiin välittömästi SGS Finland Oy:n laboratorioon Kotkaan analyysejä varten. Raportin laati, vesinäytteenoton ja mittaukset suoritti ja näytteet laboratorioon toimitti Petri Luoma RKM (AMK), Tekn. yo., sertifioitu ympäristönäytteenottaja (sertif.num. 844).

2.5 Vuosi 2020

Näytteenotto ja mittaukset suoritettiin 28.10.2020. Näytteenotto aloitettiin mittaamalla pohjavedenpinta havaintoputkessa. Pinnanmittauksessa käytettiin manuaalista vedentasomittaria, jossa anturi lasketaan pohjavesiputken ja kun anturi kohtaa vedenpinnan se ilmoittaa siitä valo- ja äänimerkillä. Vedentasomittarina käytettiin Seba KLL-pintamittaria. Pohjavedenpinta oli mittauksella N60-korkeusjärjestelmän tasossa +48,88 (-10,13 metriä putken yläpäästä).

Vesinäytteenottoon käytettiin puhdasta bailernoudinta. Ennen varsinaista näytteenottoa putkea tyhjennettiin noin 15 kertaa noutimen tilavuuden verran, jolla varmistettiin, että analysoitava vesinäyte ei ole putkessa seissyttä pohjavettä. Pohjavedenpinta oli näytteenoton jälkeen tasossa +48,88. Putken antoisuus todettu erittäin hyväksi.

Pohjaveden lämpötila mitattiin Envic DM-102 2-kanavaisella monitoimimittarilla. Pohjavesiputken vesinäytteen lämpötilaksi mitattiin +5,3 °C ja kaivovesinäytteen +11,7 °C. Kaivovesinäyte otettiin navettarakennuksen hanasta, josta näytteet on otettu vuosina 2016, 2017, 2018 ja 2019. Vettä juoksutettiin ennen näytteenottoa noin 10 minuutin ajan, jotta saatiin edustava näyte, eikä putkissa seissyttä vettä tullut analysoitavaan näytteeseen.

Vesinäytteet (molemmissa havaintopaikoissa) otettiin seuraaviin astioihin:

- lämpökestoiset koliformiset bakteerit ja Escherichia coli: 200 ml steriili näytepullo
- sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium: 500ml teflonkorkkinen kirkas lasipullo x 2
- happi: 100 ml hiuskorkillinen lasipullo, johon lisätty saostusreagenssit välittömästi näytteenoton jälkeen (1 ml mangaaniliuos ja 1 ml alkalista jodiliuosta)

Näytteenoton jälkeen pullot suojattiin UV-valolta, varastoimalla ne kuljetuksen ajaksi kylmälaukkuun, jossa näytteet pysyvät viileänä. Näytteet lähetettiin välittömästi Eurofins Ahma Oy:n laboratorioon Ouluun analysejä varten.

Raportoinnin, näytteenoton ja kenttämittausten vastuuhenkilönä toimi Petri Luoma RKM (AMK), sertifioitu ympäristönäytteenottaja (sertif.num. 844).

2.6 Vuosi 2021

Näytteenotto ja mittaukset suoritettiin 14.10.2021. Näytteenotto aloitettiin mittaamalla pohjavedenpinta havaintoputkessa. Pinnanmittauksessa käytettiin manuaalista vedentasomittaria, jossa anturi lasketaan pohjavesiputkeen ja kun anturi kohtaa vedenpinnan se ilmoittaa siitä valo- ja äänimerkillä. Vedentasomittarina käytettiin Seba KLL-pintamittaria. Pohjavedenpinta oli mittaushetkellä N60-korkeusjärjestelmän tasossa +48,80 (-10,21 metriä putken yläpäästä).

Vesinäytteenottoon käytettiin puhdasta bailernoudinta. Ennen varsinaista näytteenottoa putkea tyhjennettiin 15 kertaa noutimen tilavuuden verran, jolla varmistettiin, että analysoitava vesinäyte ei ole putkessa seissyttä pohjavettä. Pohjavedenpinta oli näytteenoton jälkeen tasossa +48,80. Putken antoisuus todettu erittäin hyväksi.

Pohjaveden lämpötila mitattiin Envic DM-102 2-kanavaisella monitoimimittarilla. Pohjavesiputken vesinäytteen lämpötilaksi mitattiin +3,8 °C ja kaivovesinäytteen +11,5 °C. Kaivovesinäyte otettiin navettarakennuksen hanasta, josta näytteet on otettu vuosina 2016, 2017, 2018, 2019 ja 2020. Vettä juoksutettiin ennen näytteenottoa 5 minuutin ajan, jotta saatiin edustava näyte, eikä putkissa seissyttä vettä tullut analysoitavaan näytteeseen.

Vesinäytteet (molemmissa havaintopaikoissa) otettiin seuraaviin astioihin:

- lämpökestoiset koliformiset bakteerit ja Escherichia coli: 200 ml steriili näytepullo
- sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium: 500ml teflonkorkkinen kirkas lasipullo x 2
- happi (mg/l ja kyll. %): 100 ml hiuskorkillinen lasipullo, johon lisätty saostusreagenssit välittömästi näytteenoton jälkeen (1 ml mangaaniliuos ja 1 ml alkalista jodiliuosta)

Näytteenoton jälkeen pullot suojattiin UV-valolta, varastoimalla ne kuljetuksen ajaksi kylmälaukkuun, jossa näytteet pysyvät viileänä. Näytteet lähetettiin välittömästi Eurofins Ahma Oy:n laboratorioon analysejä varten.

Raportoinnin, näytteenoton ja kenttämittausten vastuuhenkilönä toimi Petri Luoma RKM (AMK), SYKE sertifioitu ympäristönäytteenottaja (sertif.num. 844).

2.7 Vuosi 2022

Näytteenotto ja mittaukset suoritettiin 15.12.2022. Näytteenotto aloitettiin mittaamalla pohjavedenpinta havaintoputkessa. Pinnanmittauksessa käytettiin manuaalista vedentasomittaria, jossa anturi lasketaan pohjavesiputkeen ja kun anturi kohtaa vedenpinnan se ilmoittaa siitä valo- ja äänimerkillä. Vedentasomittarina käytettiin Seba KLL-pintamittaria. Pohjavedenpinta oli mittaushetkellä N60-korkeusjärjestelmän tasossa +48,51 (-10,50 metriä putken yläpäästä).

Vesinäytteenottoon käytettiin puhdasta bailernoudinta. Ennen varsinaista näytteenottoa putkea tyhjennettiin noin 15 kertaa noutimen tilavuuden verran, jolla varmistettiin, että analysoitava vesinäyte ei ole putkessa seissyttä pohjavettä. Pohjavedenpinta oli näytteenoton jälkeen tasossa +48,51. Putken antoisuus todettu näytteenottohetkellä erittäin hyväksi.

Pohjaveden lämpötila mitattiin Envic DM-102 2-kanavaisella monitoimimittarilla. Pohjavesiputken vesinäytteen lämpötilaksi mitattiin +3,8 °C ja kaivovesinäytteen +10,1 °C. Kaivovesinäyte otettiin navettarakennuksen hanasta, josta näytteet on otettu vuosina 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 ja 2021. Vettä juoksutettiin ennen näytteenottoa noin 5 minuutin ajan, jotta saatiin edustava näyte, eikä putkissa seissyttä vettä tullut analysoitavaan näytteeseen.

Vesinäytteet (molemmissa havaintopaikoissa) otettiin seuraaviin astioihin:

- lämpökestoiset koliformiset bakteerit ja Escherichia coli: 200 ml steriili näytepullo
- sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium: 1000ml muovinen vesinäyteastia
- happi (mg/l ja kyll. %): 100 ml hiuskorkillinen lasipullo, johon lisätty saostusreagenssit välittömästi näytteenoton jälkeen (1 ml mangaaniliuos ja 2 ml alkalista jodiliuosta)

Näytteenoton jälkeen pullot suojattiin UV-valolta, varastoimalla ne kuljetuksen ajaksi kylmälaukkuun, jossa näytteet pysyvät viileänä. Näytteet lähetettiin välittömästi Eurofins Ahma Oy:n laboratorioon analyysijä varten.

Raportoinnin, näytteenoton ja kenttämittausten vastuuhenkilönä toimi Petri Luoma RKM (AMK), SYKE sertifioitu ympäristönäytteenottaja (sertif.num. 844).

3 TUTKIMUSTULOSTEN ESITTÄMINEN

Päivitetyt pohjavesiputkitiedot on esitetty liitteenä olevassa pohjavesiputkikortissa, 11765-PVP1_15.12.2022, josta ilmenee putken tiedot. Kaivon ja pohjavesiputken vesinäytteiden analyysit ovat myös tämän raportin liitteenä.

Taulukoissa 1 ja 2 on esitetty analyysitulokset tarkkailujakson ajalta.

3.1 Pohjavesinäyte

TAULUKKO 1. Pohjavesinäytteen analyysitulokset vuosilta 2016 – 2022.

	YKSIKKÖ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MIKROBIOLOGISET TUTKIMUKSET								
Lämpökestoiset koliformiset bakteerit	pmy/100ml	0	<2	0		<2	<2	<2
Escherichia coli	pmy/100ml	0	<2	0		<2	<2	0
FYSIKAALIS-KEMIAALLISET TUTKIMUKSET								
Sameus	FTU	9,3	570	3,9	8,6	2,9	0,84	9,4
Happi, liuennut	mg O2/l	4,3	1,8	2,0	4,2	2,0	2,8	6,7
pH	pH-yksikkö	6,79	6,7	6,69	6,7	6,84	6,86	6,6
Sähkönjohtavuus	mS/m	27	250	25	22,4	28	26	22
Nitraatti	mg/l	3,4	9,9	9,1	6,4	2,4	1,8	0,4
Ammonium	mg/l	0,30	<0,010	0,044	0,029	0,046	0,028	0,011
ÖLJYHIILIVEDYT								
>C10-C21	mg/l	-	-	-	<0,03	-	-	-
>C21-C40	mg/l	-	-	-	0,11	-	-	-
>C10-C40	mg/l	-	-	-	0,14	-	-	-
TVOC C5-C10	µg/l	-	-	-	<200	-	-	-

3.2 Kaivovesinäyte

TAULUKKO 2. Kaivovesinäytteen analyysitulokset vuosilta 2016 – 2022.

	YKSIKKÖ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MIKROBIOLOGISET TUTKIMUKSET								
Lämpökestoiset koliformiset bakteerit	pmy/100ml	0	0	0		0	<2	<2
Escherichia coli	pmy/100ml	0	0	0		0	<2	0
FYSIKAALIS-KEMIAALLISET TUTKIMUKSET								
Sameus	FTU	0,17	0,15	<0,15	<0,20	<0,15	<0,15	<0,15
Happi, liuennut	mg O2/l	6,1	3,3	6,3	8,6	7,6	7,0	3,4
pH	pH-yksikkö	6,91	7,1	7,6	7,6	7,45	7,49	7,4
Sähkönjohtavuus	µS/cm	14 mS/m	500	23	20	23	22	23
Nitraatti	mg/l	1,0	20	0,59	0,63	0,47	<0,025	0,094
Ammonium	mg/l	<0,010	<0,010	<0,010	<0,0065	<0,01	<0,01	<0,005
ÖLJYHIILIVEDYT								
>C10-C21	mg/l	-	-	-	<0,03	-	-	-
>C21-C40	mg/l	-	-	-	<0,03	-	-	-
>C10-C40	mg/l	-	-	-	<0,06	-	-	-
TVOC C5-C10	µg/l	-	-	-	<200	-	-	-

Geobotnia Oy

Tutkimuspäällikkö
Petri Luoma, RKM (AMK)
Sertifioitu ympäristönäytteenottaja (SYKE)

Tutkimusno EUFI05-00018941
 Asiakasno YB0000179
 Työ 11765 PLu

Geobotnia Oy
Petri Luoma
 Koulukatu 28
 90100 OULU
 FINLAND
 s-posti: petri.luoma@geobotnia.fi

Tilauksen kuvaus

Mustakummuntie 890, Tornio, Pohjavesinäytteet, vuositarkkailu 2022

Näyttenumero	693-2022-00051070 693-2022-00051071	
Näytteen nimi	Pohjavesinäyte	Kaivovesinäyte
Näytteen kuvaus	Pohjavesi	Pohjavesi
Matriisi	Pohjavesi	Pohjavesi
Näytteenottopäivä	15.12.2022	15.12.2022
Vastaanottopäivä	15.12.2022	15.12.2022
Analysointi aloitettu	15.12.2022	15.12.2022
Näytteenottaja	Asiakas / Geobotnia Oy / Petri Luoma	Asiakas / Geobotnia Oy / Petri Luoma

Analyysit	Testikoodi	Yksikkö	Tulokset	Tulokset
Kenttämittaukset				
Lämpötila (asiakkaan ilmoittama)	YS924	°C	3,8	10,1
Mikrobiologiset tutkimukset				
Kolimuotoiset bakteerit 37°C *	YSM21	MPN/100 ml	0	0
Escherichia coli *	YSM22	MPN/100 ml	0	0
Lämpökestoiset kolimuotoiset bakteerit *	YSM08	pmy/100 ml	<2	<2
Fysikaalis-kemialliset tutkimukset				
pH	YBB14		6,6	7,4
Sähkönjohtavuus 25°C	YBB17	mS/m	22	23
Happi, liuennut (O2) *	YSD69	mg/l	6,7	3,4
Hapen kyllästysaste	YSB29	%	51	30
Sameus *	YSC26	FTU	9,4	<0,15
Nitraattityppi (NO3-N) *	YSD27	µg/l	400	94
Ammoniumtyppi (NH4-N) *	YSD03	µg/l	11	<5

*Menetelmä on akkreditoitu.

ALLEKIRJOITUS

23.12.2022

Joonas Kortelainen Analyysipalvelupäällikkö
JoonasKortelainen@eurofins.fi +358 401448828

Tutkimustodistus on sähköisesti hyväksytty.

Menetelmätiedot

Testikoodi	Parametrin nimi	Menetelmän mittausepävarmuus	Menetelmän määrittäjä	Akkreditoitu	Menetelmä	Laboratorio
Kenttämittaukset						
YS924	Lämpötila (asiakkaan ilmoittama)			Ei		
Mikrobiologiset tutkimukset						
YSM21	Kolimuotoiset bakteerit 37°C			Kyllä	Colilert Q-Tray ISO 9308-2:2012 E	YS
YSM22	Escherichia coli			Kyllä	Colilert Q-Tray ISO 9308-2:2012 E	YS
YSM08	Lämpökestoiset kolimuotoiset bakteerit			Kyllä	SFS 4088:2001	YS
Fysikaalis-kemialliset tutkimukset						
YBB14	pH	± 0.2 pH yks.		Ei	SFS 3021:1979	YB
YBB17	Sähkönjohtavuus 25°C	<5 ± 1 mS/m: >5 ± 20%		Ei	SFS-EN 27888:1994	YB
YSD69	Happi, liuennut (O2)	<2:±0,2mg/l ≥2:±10%	0,2	Kyllä	SFS-EN 25813:1993	YS
YSB29	Hapen kyllästysaste		1	Ei	Sis. men., laskennallinen, Laskennallinen	YS
YSC26	Sameus	<1:±0.2FTU >1:±20%	0,15	Kyllä	SFS-EN ISO 7027-1:2016:en	YS
YSD27	Nitraattityppi (NO3-N)	<13:±2µg/l >13:±15%	5	Kyllä	SFS-EN ISO 13395:1997	YS
YSD03	Ammoniumtyppi (NH4-N)	<20:±2µg/l >20:±15%	5	Kyllä	SFS-EN ISO 11732:2005	YS

Laboratorio

	CLIENT					
YB	Eurofins Ahma - Oulu					
YS	Eurofins Ahma (Rovaniemi)				SFS-EN ISO/IEC 17025:2017 FINAS T131	

Jakelu : toimistohenkilot@geobotnia.fi

Huomautukset

Tutkimustodistuksen osittainen kopioiminen on sallittu vain laboratorion kirjallisella luvalla. Testaustulokset koskevat vain vastaanotettua ja tutkittua näytettä.

TILAAJA
MARKKU PUIKKO
KOHDE
POHJAVESIPUTKEN ASENNUS JA NÄYTTEENOTTO, TORNIO

PUTKI NRO
1

Putken sijainti X 7339762.846 Putken yläpään korkeus +59.01 Maanpinta +57.70
Y 2519560.077 Putken alapään korkeus +44.61
Koordinaatisto KKJ2 Korkeusjärjestelmä N60 Putki asennettu 18.5.2016

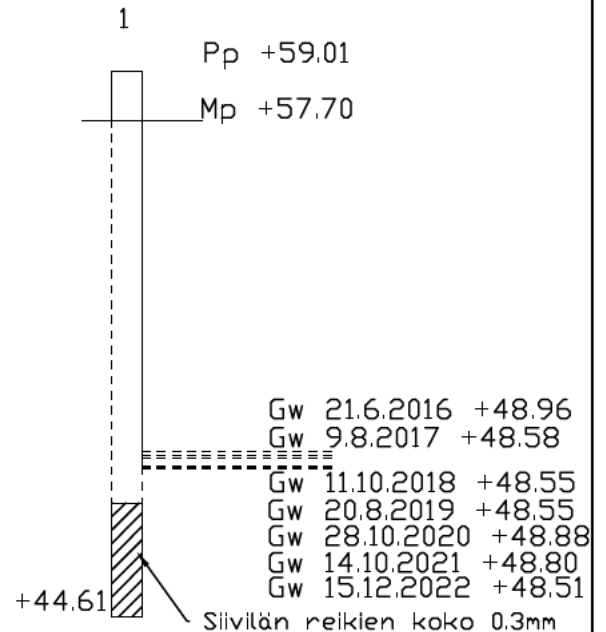
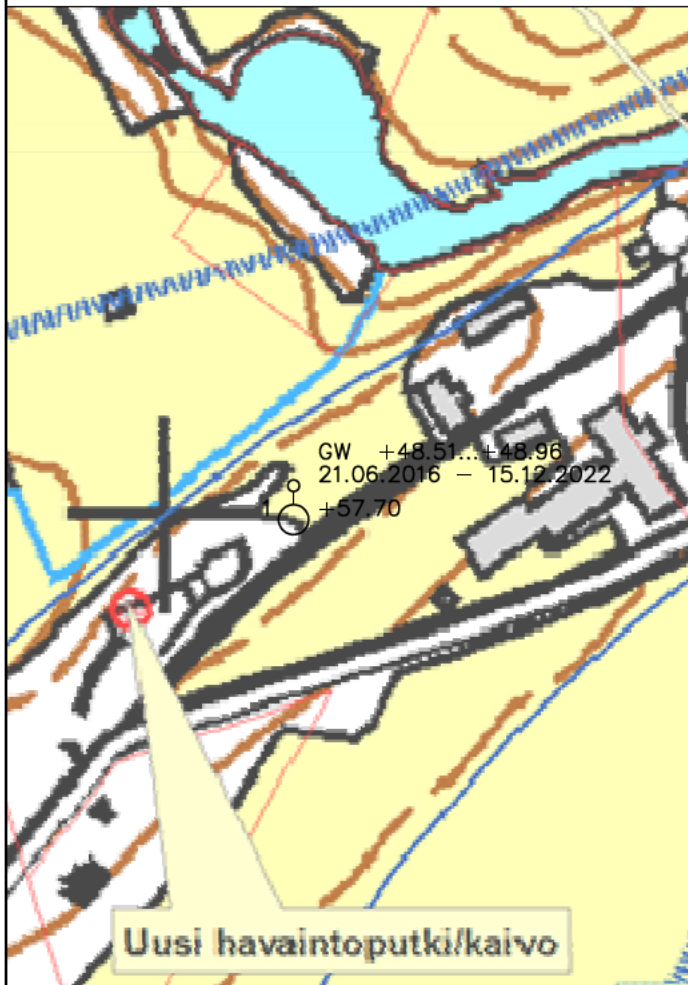
Putki Ø 40mm Materiaali PEH Putken pituus 14.5m Siiviläosa 3.0m

Havaintoväli 21.6.2016 – 15.12.2022 Suojaputki Muoviputki Lukitus Ei

Pvm	Pohjavedenpinta	Pvm	Pohjavedenpinta	Pvm	Pohjavedenpinta
21.6.2016	+48,96 (-10,05m putken yp:stä)	14.10.2021	+48,80 (-10,21m putken yp:stä)		
9.8.2017	+48,58 (-10,43m putken yp:stä)	15.12.2022	+48,51 (-10,50m putken yp:stä)		
11.10.2018	+48,55 (-10,46m putken yp:stä)				
20.8.2019	+48,55 (-10,46m putken yp:stä)				
28.10.2020	+48,88 (-10,13m putken yp:stä)				

SIJAINTIKARTTA ei mittakaavassa

LEIKKAUS 1:200

Putken yläpää on saatettu katkaista mittausten välillä.

Putken asensi: KPi/MMä

Päiväys: 4.1.2023

Tarkasti: P. Luoma

LUPAPÄÄTÖS
Nro 85/2015/1
Dnro PSAVI/2575/2014
Annettu julkipanon jälkeen
2.7.2015

ASIA Eläinsuojan ympäristölupa, Tornio

LUVAN HAKIJAT Puikko Markku, Esa ja Hannu
Mustakummuntie 890
95590 Tornio

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
VALVONTAVIRANOMAISTA KOSKEVA MERKINTÄ	3
HAKEMUS	3
Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitusilanne	3
Toiminta	4
Yleiskuvaus toiminnasta	4
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	5
Laiduntaminen	6
Jätteet ja varastointi	6
Muut ympäristönsuojelunäkökohdat	7
Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö	7
Asutus ja maankäyttö	7
Suojelukohteet ja vesistöalue	7
Pohjavesiolosuhteet	8
Ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:n mukaiset selvitykset	8
Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön	9
Arvio toimitaan liittyvistä riskeistä	9
Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä	9
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY	10
Lupahakemuksen täydennykset	10
Lupahakemuksesta tiedottaminen	11
Lausunnot	11
Hakijoiden kuuleminen ja vastine	16
Tarkastus	18
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	18
KÄSITTELYRATKAISU	18
YMPÄRISTÖLUPARATKAISU	18
LUPAMÄÄRÄYKSET	18
Eläinsuojien ja lantavarastojen rakenteet ja sijainti	18
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	19
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	20
Laiduntaminen	21
Jätteet ja varastointi	21
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	22
Muut määräykset	24
RATKAISUN PERUSTELUT	24
Käsittelyratkaisun perustelut	24
Luvan myöntämisen edellytykset	24
Lupamääräysten perustelut	26
VASTAUS LAUSUNTOON JA MUISTUKSEEN	30
Luvan voimassaolo	30
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	31
LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN	31
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	31
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN	31
Ratkaisu	31
Perustelut	31
Oikeusohje	32
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN	32
MUUTOKSENHAKU	33

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Markku, Esa ja Hannu Puikon eläinsuojan toimintaa koskeva ympäristölupahakemus on jätetty 10.9.2014 Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on hallintolain 21 §:n perusteella siirtänyt asian Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle.

Markku, Esa ja Hannu Puikon ympäristölupahakemus on tullut vireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 16.9.2014.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Toiminta sijoittuu Tornion kaupungin keskustasta noin 35 kilometriä koilliseen Sattajärven kylään Kaisajoen varrelle kiinteistöille Kaisajoki 851-431-26-3 ja Jokela 851-431-26-2. Tilakeskuksen osoite on Mustakummuntie 890, 95590 Tornio.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 11 a) kohdan perusteella eläinsuojalle, joka on tarkoitettu vähintään 30 lypsylehmälle, on oltava ympäristölupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 1 §:n 2 momentin 11 a kohdan nojalla toimivaltainen viranomainen on aluehallintovirasto vähintään 75 lypsylehmän eläinsuojan toimintaa koskevassa asiassa.

VALVONTAVIRANOMAISTA KOSKEVA MERKINTÄ

Nykyisen ympäristönsuojelulain (527/2014) ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 1.5.2015 voimaan tulleiden muutosten mukaan toiminnan valvonta- ja lupaviranomainen on jatkossa Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen. Ennen lakimuutoksen voimaantuloa vireille tulleet lupasiat käsitellään noudattaen ennen lakimuutoksen voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

HAKEMUS

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Tilalla ei ole aiempaa ympäristölupaa.

Tilalla on lannan luovutus sopimus 30 hehtaarin peltoalasta. Tila on vuokrannut käyttöönsä kaksi 500 m³:n etälletesäiliötä sopimuspeltojen yhteydestä.

Tilakeskus sijaitsee oikeusvaikutteisella Tornion osayleiskaava 2021 -alueella. Alue on kaavassa merkitty paikallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi (sk/p). Tällä alueella perinteinen rakenne ja rakentamisen mittakaava tulee säilyttää ja uusia rakennuspaikkoja suunniteltaessa tulee noudattaa perinteistä sijoittelutapaa ja pihapiirin muodostusta. Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL:n 127 §:ssä mainittua lupaa.

Alueella on vireillä Länsi-Lapin maakuntakaava, joka on vahvistettu ympäristöministeriössä 19.2.2014. Ympäristöministeriön päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Olemassa oleva tilakeskus sijoittuu alueelle, joka on osoitettu merkinnällä ”Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue”. Kaavamääräyksen mukaan aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ja määrä eivät niiden vaikutuksesta heikkene.

Kuivuriladon muutostyölle ja kuivalantaloiden rakentamiselle on myönnetty toimenpidelupa vuonna 2014.

Toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Tila on olemassa oleva maidontuotantotila, jonka toimintaa laajennetaan muuttamalla kuivurilato nuorkarjanavetaksi ja tekemällä muutoksia nautaeläinten eläinpaikkoihin. Tilalla on käytössä lypsykarjanavetta, sonni- ja nuorkarjanavetta, lampola sekä hevostalli. Kuivurilato sijaitsee lypsykarjanavetan ja lampolan yhteydessä, niiden välissä.

Kuivurilatoon rakennettavaan nuorkarjanavettaan voidaan sijoittaa 8 lypsylehmää, 15 lehmävasikkaa 6–12 kk, 7 sonnivasikkaa 6–12 kk ja 38 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa. Sonni- ja nuorkarjanavettaan voidaan sijoittaa muutosten myötä 12 hiehoa 12–24 kk, 15 sonnia 12–24 kk, 16 lehmävasikkaa 6–12 kk, 7 sonnivasikkaa 6–12 kk ja 16 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa. Lypsykarjanavettaan voidaan sijoittaa muutosten myötä 50 lypsylehmää. Lisäksi hevostalliin voidaan sijoittaa kaksi hevosta ja lampolaan 105 lammasta. Hevostallissa hevoskarsinoiden koko on 8,6 m² (3,2 m x 2,7 m) ja korkeus 2,4 metriä. Hevostallissa on myös kaksi karsinaa sairaille vasikoille ja lampaille (karsinoita käytetään tarvittaessa).

Vastaisuudessa eläinsuojiiin voidaan sijoittaa yhteensä 58 lypsylehmää, 43 hiehoa, 29 sonnia, 54 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa, 105 lammasta ja 2 hevosta. Nykyisin eläinsuojissa on 56 lypsylehmää, 34 hiehoa, 16 sonnia ja 36 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa, 105 lammasta ja 2 hevosta.

Hakemuksen mukaan laajennuksen jälkeen tila tuottaa vuodessa noin 500 000 litraa maitoa ja noin 8 500 kiloa lihaa.

Eläinsuojissa on koneellinen ilmanvaihto.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Nykyisissä karjarakennuksissa (lypsykarjanavetta, sonni- ja nuorkarjanavetta) lanta käsitellään lietelantamenetelmällä ja lietekuilut toimivat padottamalla ja valuttamalla. Tilakeskuksessa on kolme katettua betonirakenteista lietesäiliötä (2 x 600 m³, 900 m³), jotka jäävät käyttöön. Sonni- ja nuorkarjanavetan ja lypsykarjanavetan välissä sijaitsevat 600 m³:n ja 900 m³:n lietesäiliöt. Lietesäiliöt täytetään altapäin. Toinen 600 m³:n lietesäiliöistä sijaitsee tilakeskuksen länsiosassa. Lietesäiliöön liete siirretään lietevaunulla, josta purkupuutki ulotetaan säiliön lietepinnan alapuolelle. Lietesäiliöiden yhteyteen rakennetaan 30–40 m²:n ja 120 mm:n paksuiset betoniset lastauslaatat.

Tilakeskuksen lietesäiliöt on rakennettu kyseiseen tarkoitukseen rakennetuista teräsbetonelementeistä. Elementtien paksuus on 125 mm, ja saumavalut on tehty valmistajan ohjeiden mukaisesti. Pohjalaatat on tehty paikallaan valuna 120 mm:n paksuisiksi teräsbetonilaatoiksi. Hakija totesi hakemukseen liittyvällä tarkastuksella 23.10.2014, että lietesäiliöt on rakennettu normaaliin tapaan, eli niiden pohjissa ei ole erityisiä tiivistys- tai suojauskerroksia. Pohjarakenteiden alapuolella ei ole myöskään salaojia tai suotovesien tarkkailukaivoja.

Tilan käytössä on myös kaksi vuokrattua 500 m³:n lietesäiliötä, jotka sijaitsevat sopimuspeltojen yhteydessä, noin 18 kilometriä tilakeskuksesta etelään, osoitteessa Mustatie 80. Etälietesäiliöt ovat kattamattomia ja halkaisijaltaan 16 metriä.

Kuivurilatoon rakennettavassa nuorkarjanavetassa eläimet ovat kestokuivikepohjalla. Hevoset ovat kuivikepohjalla ja lampaat rutilä-/kuivikepohjalla. Nuorkarjanavetasta ja hevostallista muodostuvan kuivikelannan varastointia varten rakennetaan kaksi noin 260 m³:n kuivalantala. Kuivalantalat rakennetaan viljelystien varteen noin 300 metriä tilakeskuksesta koilliseen. Kuivalantalat ovat betonirakenteisia ja kattamattomia. Kuivalantaloiden pinta-ala on yhteensä 210 m², betonireunojen korkeus 150 cm ja ajoluiskan korkeus 60 cm. Kuivalantaloille rakennetaan betoniset lastauslaatat.

Nuorkarjanavetan kestokuivikepohjat tyhjenetään kuivalantalaan neljä kertaa vuodessa. Kestokuivikepohjan kokonaispinta-ala on 160 m² ja kuivikkeen paksuus 50 cm. Kuivikkeena käytetään turvetta, sahanpurua ja olkea. Kestokuivikepohjan lattiarakenne ja reunat ovat betonia, reunojen korkeus on 60–70 cm. Kuivikelannan lastausta varten nuorkarjanavetan ovien eteen rakennetaan betoniset 110 m²:n lastauslaatat.

Hevostallin kuivikepohjan lattiarakenne on betonia. Hakemukseen liittyvällä tarkastuksella 23.10.2014 tallin kivijalka todettiin rikkoutuneeksi ja siinä oli havaittavissa lantavalumia. Hakemuksen mukaan tallin betonilattia uusitaan niin, että se on varustettu 30 cm:n reunoilla. Tallin kuivikelanta tyhjenetään päivittäin peräkärryyn välivarastoitavaksi. Peräkärry tyhjenetään tarpeen vaatiessa kuivalantalaan. Hakemuksen mukaan peräkärry tullaan peittämään pressulla ja se sijoitetaan nuorkarjanavetan pohjoissivulla sijaitsevalle betonilaatalle.

Lampolassa on kolme 50 m²:n rutiläpohjakarsinaa, joiden alla on betonirakenteista lannanvarastointitilaa 180 m³. Lantatila on 140 cm korkea, josta varastointitilaa on 110 cm. Lantatila tyhjenetään kerran vuodessa ja lanta kuljetetaan peltojen lannoitteeksi. Lantatilan pohjalle laitetaan uusi turvekerros vuosittain. Hakemuksen mukaan lampolaan tehdään korjaustyö, jossa uusitaan karsinoiden rutiläpohjaelementtejä, korjataan lantatilan kyn-

nysrakenne ja rakennetaan 200 m²:n betoninen lannan lastauslaatta lampolan päätyovien eteen. Vastaisuudessa lampolan päätyovissa, josta lantatila tyhjenetään, on 20 cm korkea betoninen kynnyks. Oviaukon sisäpuolelle asennetaan luiskan alatasosta alkava 120 cm korkea ja 2,5 cm paksu vanerilevy, joilla varmistetaan ettei kynnyksen yli pääse lantavalumia. Lampaiden karsinat alkavat metrin etäisyydeltä päätyseinästä.

Maitohuoneen ja eläinsuojan pesuvedet (yhteensä 30 m³) johdetaan lietesäiliöön.

Tilan omistuksessa on peltoa yhteensä noin 72 hehtaaria, jonka lisäksi tila on tehnyt lannan luovutus sopimuksen 30 hehtaarin alalle. Peltoa raivataan lisäksi lisää noin 5,4 hehtaaria. Pohjavesialueella sijaitsevia peltoja on yhteensä 4,77 hehtaaria. Pohjavesialueella olevia peltoja ei käytetä lietelannan, virtsan, pesuvesien, jätevesien tai puristenesteiden levitykseen. Lannasta 70 % levitetään viikoilla 22–24, 20 % viikoilla 27–28 ja 10 % viikoilla 40–42. Lietelannan levitys tapahtuu pintalevityksenä, mutta hakemuksen mukaan suunnitelmissa on hankkia multaava lietevaunu. Kuivalanta levitetään tarkkuuslevittimellä.

Laiduntaminen

Eläimet laiduntavat pääosin neljä kuukautta vuodessa lukuun ottamatta sonneja. Lypsylehmät, hiehot ja nuori karja laiduntavat neljä kuukautta, lampaat ja hevoset 4–5 kuukautta. Lypsylehmät ovat laitumella päiväsaikaan. Hiehot, nuori karja ja lampaat laiduntavat ympärivuorokauden. Hevoset ovat yött sisällä säätilanteen mukaan. Laidunala on 14,44 hehtaaria ja osa laitumista rajoittuu vesistöön. Eläinten pääsyä veteen ei ole rajoitettu laidunalueilla. Hakijan mukaan eläimet voivat juoda Kaisajoesta, mutta ne eivät kuitenkaan oleskele vedessä, alueella ei ole naapureita eikä yleistä uimarantaa. Eläimille on lisäksi siirrettäviä juottopaikkoja, joissa juottaminen tapahtuu säiliöstä ja kaukalosta. Laidunalueilla on käytössä kolme siirrettävää/kiertävää ruokintapaikkaa ja kolme siirrettävää juottopaikkaa.

Lypsykarjanavetasta laitumelle johtavan kulkuaukon eteen rakennetaan 90 m²:n betonilaatta liettymisen ehkäisemiseksi. Laatta puhdistetaan harjaamalla ja harjausjäte välivarastoidaan peräkärriin, johon välivarastoidaan myös hevostallin lantaa. Rakennettavaa tiivispohjaista aluetta ei käytetä jaloitteluna.

Hakemuksen mukaan tilan toiminnassa ei käytetä jaloittelun alueita tai ulkotarhausta.

Jätteet ja varastointi

Hakemuksen mukaan toiminnassa muodostuu seuraavia jätteitä: kuolleita eläimiä (2,5 t/v), pilaantunutta rehua (3 t / 6 m³ vuodessa), muoveja (2,5 t/v), metalleja (0,5 t/v), sekajätteitä (1 t/v), jäteöljyjä (0,2 t/v), vaarallisia jätteitä (mm. loisteputket ja akut, 0,13 t/v). Kuolleet eläimet haudataan pohjavesialueen ulkopuolelle. Pilaantunut rehu varastoidaan kuivalantalassa ja hyödynnetään peltolannoitteena. Muovit toimitetaan jätteenkuljetuksen kautta polttolaitokselle. Metallit toimitetaan metallinkeräykseen. Sekajätteet hakee jätteenkuljetus. Jäteöljy toimitetaan Ekokem Oy:lle. Vaaralliset jätteet menevät jätteenkuljetuksen kautta tai akut viedään suoraan akkuliikkeisiin.

Tilalla on käytössä kaksi 3 000 litran polttoainesäiliötä, jotka ovat kaksi-vaippaisia ja ylitäytönestimillä sekä lukituksella varustettuja. Hakemuksen mukaan säiliöt tullaan varustamaan suoja-altaalla, katoksella ja tankkauslaatalla. Lisäksi tilalla on muita öljytuotteita enintään 200 litraa, jotka varastoidaan konesuojassa. Ympäristölupahakemukseen liittyvällä tarkastuksella 23.10.2014 todettiin, että pihapiirin konesuojassa, jossa öljytuotteita varastoitiin, on betonilattia.

Rehunsäilöntäaineet säilytetään muovikonteissa ulkona enintään 3 000 litraa. Lannoitteita säilytetään ulkona kuormalavojen päällä kevytpeitteellä peitettynä enintään 32 000 kg. Kasvinsuojeluaineita varastoidaan lukitussa kaapissa varastossa enintään 60 litraa. Eläinten lääkkeet säilytetään varastossa lukitussa kaapissa. Eläinsuojissa käytettävät pesuaineet (enintään 20 litraa) säilytetään maito huoneessa.

Muut ympäristönsuojelunäkökohdat

Tulevassa tilanteessa säilörehua valmistetaan esikuivattuna pyöröpaaleihin 1 200 tonnia vuodessa. Ympäristölupahakemukseen liittyvällä tarkastuksella 23.10.2014 hakija totesi, että pyöröpaalit avataan rehuvarastossa, jossa on tiivis alusta.

Maito noudetaan tilalta joka toinen päivä. Ostorehua tuodaan tilalle kerran kuukaudessa ja muita tuotantotarvikkeita 1–2 kertaa kuukaudessa. Sesonkiaikana tilan omaa liikennettä on rehujen kuljetuksen osalta 1–2 kertaa viikossa, lietalannan kuljetusta 1–10 kertaa päivässä, kuivalannan kuljetusta 1–10 kertaa viikossa ja lämmityshakkeen kuljetusta talvikaudella kerran viikossa.

Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö

Asutus ja maankäyttö

Tilakeskus sijaitsee Tornion keskustasta noin 35 kilometriä koilliseen Sattajärven kylässä Kaisajoen varrella Mustakummuntien varrella. Tilakeskuksen ympärillä on metsää ja tilan omia peltoja. Tilakeskuksen lounaispuolella sijaitsee naapurin asuinrakennus kiinteistöllä 851-431-26-5. Muita asuinrakennuksia ei ole lähialueella. Etäisyys lähimmästä tilakeskuksen eläinsuojasta (lampola) naapurin asuinrakennukseen on noin 145 metriä ja tilakeskuksen länsipuolella olevasta 600 m³:n lietesäiliöstä 55 metriä. Rakennettavien kuivalantaloiden läheisyydessä ei ole asutusta.

Suojelukohteet ja vesistöalue

Tilan lannanlevityspelloista peruslohkojen 03071, 03072, 03070 ja 03069 läheisyydessä sijaitsee Sattavuoman (FI 130 1912) Natura 2000 -alue. Lohkot 03071 ja 03072 rajautuvat 250 metrin matkalta Natura 2000 -alueeseen ja lohko 03070 rajautuu hieman Natura-alueeseen luoteiskulmalta. Lohko 03069 sijaitsee lähimmillään 25 metrin päässä Natura-alueesta.

Sattavuoma kuuluu Natura 2000 -verkostoon yhteisön tärkeänä pitämänä alueena (SCI-alue). Sattavuoma kuuluu soidensuojelun perusohjelmaan.

Tilakeskus ja lannanlevityspellot sijaitsevat Kemijoen vesienhoitoalueella. Tilakeskus sijaitsee Kaisajoen valuma-alueella (65.14). Hakemusta koskevan toiminnan alueella sijaitsevia vesienhoidon suunnittelun yhteydessä luokiteltuja vesimuodostumia ovat Kaisajoen lisäksi ainakin Kaakamojoki.

Tilakeskuksen eläinsuojista sonni- ja nuorkarjanavetasta on etäisyyttä Kaisajokeen noin 50 metriä, lypsykarjanavetasta noin 65 metriä, lampolasta noin 80 metriä ja hevostallista noin 20 metriä sekä kuivuriladosta noin 80 metriä.

Pohjavesiolosuhteet

Tilakeskus nykyisine rakennuksineen (mm. lypsykarjanavetta, sonni- ja nuorkarjanavetta, lampola, hevostalli sekä kuivurilatoon suunniteltu nuorkarjanavetta, lietesäiliöt ja konekatos) sijaitsevat Kattilaharjun (12 851 01) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (I luokka) ja sen muodostumisalueella. Suunnitellut uudet kuivalantalat sijaitsevat pohjavesialueen ulkopuolella. Tilan peltolohkot 04876, 01331, 03725 ja 01329 sijaitsevat osittain Kattilaharjun pohjavesialueella yhteensä 4,77 hehtaarin alalta. Lohkoista 04876, 01331 ja 03725 sijaitsevat tilakeskuksen läheisyydessä.

Kattilaharju on lounas-koillisensuuntainen lajittunut reunamuodostuma, jonka materiaali on koillispäässä hiekka ja lounaispäässä hiekkasora. Kerrospaksuudet ovat 3-4 metriä. Muodostuman keskivaiheilla on lähes 10 metriä vettä johtavia kerroksia. Pohjaveden päävirtaussuunta on Kattilaharjun muodostumassa kohti Kaisajokea eli koilliseen.

Ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:n mukaiset selvitykset

Maaperän laatu

Hakija totesi hakemukseen liittyvällä tarkastuksella 23.10.2014, että tilakeskuksen alueella on hiekka- ja soramaa, joka on hyvin vettä läpäisevää. Lietelantasäiliöiden rakentamisen yhteydessä kaivannon syvyys on ollut hakijan mukaan noin kolme metriä ja hiekkamaa on jatkunut kaivannon syvyyteen asti.

Kaivot ja vedenottamo

Hakemukseen liittyvällä tarkastuksella 23.10.2014 hakija totesi, että tilan talousvesi tulee vesijohtoverkostosta. Tilalla on kaivo sonni- ja nuorkarjanavetan edustalla, josta otetaan kasteluvettä. Hakija totesi tarkastuksella, että naapurin asuinkiinteistössä ei ole kaivoa, vaan se kuuluu vesijohtoverkoston. Noin 1,2 kilometrin päässä tilakeskuksesta lounaaseen sijaitsee Tornion Vesi Oy:n vedenottamo.

Pohjavedenkorkeus ja laatu

Pohjaveden korkeus Tornion Vesi Oy:n ottamalla on vaihdellut vuosina 2010 ja 2011 välillä +49,92 – +50,97. Pohjaveden pinnankorkeus tilakeskuksen sonni- ja nuorkarjanavetan edustalla sijaitsevassa kaivossa oli +48,65 25.11.2014. Tilakeskuksen kaivosta 24.11.2014 otettu vesinäyte täytti talousvedelle asetet laatuvaatimukset ja -suositukset.

Selvitys suojaustoimenpiteistä

Tilan tuotantorakennukset on rakennettu viranomaisten myöntämien lupien ja rakentamismääräysten mukaisesti. Tilan tuotantorakennuksiin on tehty säännösten mukaiset viranomaistarkastukset. Tuotantorakennuksia on ajanmukaistettu ja korjattu ottaen huomioon päästöjen estäminen. Lampolan karsinaritilöiden uusinta ja kuivalannan purkuun tarkoitettujen oviaukkojen korjaustyö sekä kuivalannan lastauslaattojen tekeminen ovat hakemuksen mukaan meneillään. Lisäksi hevostallin lattian betonivalu on suunniteltu uusittavaksi. Kuivurilatoon rakennettavan eläinsuojan lannankäsittelymenetelmäksi on valittu kuivikepohja. Rakennettavat kuivalantalat sijoitetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Polttoaineet varastoidaan suojaaltaallisissa säiliöissä.

Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuu maatilan tyyppisiä hajuhaittoja, joita vähennetään valuttamalla liete säiliöihin altapäin ja sekoittamalla lietettä vain ennen levitystä potkurisekoittimella. Lietelanta levitetään pintalevityksenä, mutta hakemuksen mukaan suunnitteilla on hankkia multaava lietevaunu. Kuivikepohjissa käytetään turpeen, sahanpurun ja olkimurskeen seosta, joka sitoo ammoniakkaa. Ruokintasuunnitelmat vähentävät myös hajuhaittoja.

Melua syntyy liikenteestä, joka on kausittaista. Haittoja on pyritty vähentämään keskittämällä rehujen ja muiden tuotantotarvikkeiden liikennettä, minimoimalla maidon noutoliikenne sekä keskittämällä teurasauton käynti.

Päästöt maaperään ja pohjavesiin estetään hakemuksen mukaan seuraavilla toimenpiteillä: lietesäiliöt on rakennettu riittävän suuriksi ja vesitiiviiksi ohjeiden mukaan. Kuivurilatoon suunniteltu nuorkarjanavetta toimii kuivikelantamenetelmällä ja uudet kuivalantalat sijoitetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Lanta hyödynnetään pellolla lannoitteena, kuivalanta levitetään tarkkuuslevittimellä ja lietelanta levitetään tulevaisuudessa multaamalla. Maituhuoneen ja muut pesuvedet johdetaan lietesäiliöön. Polttoainesäiliöt ovat suojaaltaallisia ja niissä on lukitukset sekä ylitäytönestimet. Säiliöille ja tankkauspaikalle rakennetaan betonilaatta ja katos. Lisäksi eläinsuojan wc on poistettu käytöstä.

Arvio toimitaan liittyvistä riskeistä

Hakemuksen liitteenä on maatilan pelastussuunnitelma, jossa on suunnitelma toimista häiriötilanteissa ja jossa tilan toimintaan liittyvistä riskeistä on tehty riskien arviointi.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä

Hakija esittää parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen soveltamisesta muun muassa seuraavaa: tilalla toteutetaan tuotantosuuntien mukaista ruokintasuunnitelmaa. Eläinsuojarakennuksissa on koneellinen ilmanvaihto, jota on ajanmukaistettu viime vuosina. Lämmin käyttövesi tuotetaan omassa hakelämpökeskuksessa. Lanta hyödynnetään lannoitteena, lietelannan levitykseen on suunnitteilla hankkia multaava levitin, nykyisin lantaa levitetään pintalevityksenä. Kuivalannan levitykseen on tarkkuuslevitin. Lietesäiliöt täytetään altapäin ja liete sekoitetaan potkurisekoittimella. Lietelanta levitetään pääasiassa kasvu-

kaudella. Kuivikkeena käytetään turpeen, sahanpurun ja murskatun oljen seosta, joka imee lannan sisältämän nesteen ja sitoo paremmin ammoniakkia. Lietelannan varastointitilat ovat betonirakenteisia ja vuotamattomia.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 23.12.2014 päivitetyillä hakemuslomakkeella, tilakeskuksen ja kuivalantavaraston asemapiirroksilla sekä sonni- ja nuorkarjanavetan, nuorkarjanavetan, lampolan ja kuivalantalalan pohjapiirroksilla ja liitteellä 7.1 naudat ja hevoset, joilla korvattiin hakemuksen vireilletulon yhteydessä toimitetut piirrokset, hakemuslomake ja liite 7.1. Täydennys sisälsi lisäksi muun muassa pohjavesiselvityksen, hevostallin pohjapiirroksen, leikkauspiirrokset eläinsuojista ja lietesäiliöistä, piirroksen öljysäiliökätköistä ja tankkauslaatasta sekä tiedot vuokralietesäiliöstä, sopimuspelloista, säilörehumäärästä, lannanlevityksestä, peltoalasta, jätemäärästä, liikenteestä, polttoaineiden ja kemikaalien säilytyksestä, lampolasta ja sen lantatilasta, nuorkarjanavetan kuivikepohjasta, hevoskarsinoiden koosta, eläinten laiduntamisesta, toiminnan ympäristökuormituksesta ja sen rajoittamisesta ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta. Täydennys sisälsi lisäksi asianosaisten yhteystiedot, lietesäiliöiden ja lantalan mitoituslaskelmat, kopiot vuokralietesäiliö- ja lannanluovuttamissopimuksista, ja päivitetyn yleisölle tarkoitetun tiivistelmän.

Hakemusta on täydennetty 6.3.2015 päivitetyillä tilakeskuksen ja kuivalantavaraston asemapiirroksilla, päivitetyillä sonni- ja nuorkarjanavetan, nuorkarjanavetan, lampolan, hevostallin ja kuivalantaloiden pohjapiirroksilla ja päivitetyillä liitteellä 7.1. naudat ja hevoset, joilla korvataan täydennyksenä 23.12.2014 toimitetut piirrokset ja liite 7.1. Täydennys sisälsi muun muassa tarkennukset kaivovesinäytteen ottamisesta, hevostallin eläinpaikoista ja betonireunoista, hevostallin lannan välivarastoinnista, lampolan lantatilan valumien estämisestä, pohjavesialueen peltoalasta, raivioalasta, laidunpeltoalasta, ruokinnasta ja juottamisesta laidunalueilla, naapurialueella olevan lietesäiliön täyttötavasta, vuokralietesäiliöiden vuokra-ajasta ja sijainnista sekä lietesäiliöiden lastauslaatoista. Lisäksi täydennys sisälsi maatilan pelastussuunnitelman sekä päivitetyn lantalan mitoituslaskelmat, lannanlevityspeltokartat, asianosaisten yhteystiedot ja kemikaalien varastointitiedot.

Hakemusta on täydennetty 19.3.2015 tiedolla nuorkarjanavetan kuivikepohjan pinta-alasta, sonnivasikoiden sijoittamisesta eläinsuojiiin ja vahvistuksella haettavan ympäristöluvan eläinmäärästä. Lisäksi täydennys sisälsi päivitetyn liitteen 7.1 naudat ja hevoset, jolla korvataan hakemuksen täydennyksenä 6.3.2015 toimitettu liite 7.1.

Hakemusta on täydennetty 20.3.2015 lypsykarjanavetan (eläinsuoja B) (päiväys 1.12.2014) päivitetyillä pohjapiirroksella, jolla korvataan aiemmin toimitettu piirros.

Tarkempi selostus hakemuksen täydennyksistä on esitetty tarpeellisilta osin edellä tämän päätöksen kertoelmaosassa.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla 31.3.–30.4.2015. Hakemusasiakirjat ovat olleet saatavilla Tornion kaupungintalolla ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Kuulutuksesta on erikseen tiedotettu asianosaisia. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Tornion kaupungilta, kaupungin kaavoitusviranomaiselta, kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveysviranomaiselta, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelta (ELY-keskus) sekä Metsähallitukselta. Kuulutus ja keskeisimmät asiakirjat on lisäksi julkaistu internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa.

Lausunnot

1. Lapin ELY-keskus

Lapin ELY-keskus toteaa, että osa pelloista (peruslohkot 851-03072-25, 851-03071-24, 851-03070-23 ja 85 1-03069-22) sijaitsevat lähellä Sattavuoman (Natura 2000—aluetta FI 130 1912). Mikäli peltoalaa ollaan laajentamassa lähemmäksi Natura-aluetta, tulee selvittää toimenpiteen vaikutukset Natura-alueeseen (luonnonsuojelulaki 65 §, hankkeiden ja suunnitelmien arviointi). Mahdollisten kuivatusojien kaivamisesta tulee tehdä Vesilain (587/2011) 5 luvun 6 § mukainen ojitusilmoitus viimeistään 60 vuorokautta ennen ojitukseen ryhtymistä.

Eläinsuoja sijaitsee oikeusvaikutteisella Tornion osayleiskaava 2021 -alueella. Alue on kaavassa merkitty paikallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi (sk/p). Tällä alueella perinteinen rakenne ja rakentamisen mittakaava tulee säilyttää ja uusia rakennuspaikkoja suunniteltaessa tulee noudattaa perinteistä sijoittelutapaa ja pihapiirin muodostusta. Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL:n 127 §:ssä mainittua lupaa

Hakemusta koskevan toiminnan alueella on ainakin kaksi vesienhoidon suunnittelun yhteydessä luokiteltua vesimuodostumaa: Kaisajoki ja Kaakamojoki. Tilan pellot sijaitsevat hakemuksen karttaliitteiden perusteella pääosin Kaisajoen valuma-alueella.

Kaisajoki laskee Kemijokeen Tervolan alueella. Alueella harjoitettavan metsätalouden takia valuma-alue on tehokkaasti ojitettu ja perattu. Valuma-alueen latvaosassa, Talasjoen alueella, sijaitsee myös turvetuotanto-alueita. Lisäksi jokeen vaikuttaa alajuoksulla harjoitettu maatalous. Näiden toimintojen seurauksena Kaisajokeen kohdistuu huomattavaa ravinne- ja kiintoainekuormitusta, joka vaikuttaa vedenlaatuun sekä elinympäristön hydro-morfologiseen tilaan.

Kaisajoki on mukana maa- ja metsätalouden vesistövaikutusten seurannassa (MaaMet-hanke). Kaisajoelta kerätyn vedenlaatutiedon perusteella nykyiset kokonaisfosforipitoisuudet ylittävät hyvän ja tyydyttävän tilan rajarvon. VEMALA-kuormitusmallilla tehdyn karkean arvion perusteella fosforikuorman vähennystarve on noin 25 prosenttia. Ensimmäisellä hoitajaksolla käytössä olleen, velvoitetarkkailun yhteydessä kerätyn kala-aineiston perusteella kalaston arvioitiin kärsineen kuormituksesta. Nykyisen, kattavamman seuranta-aineiston perusteella Kaisajoen koskieliöstö kuvastaa hyvää ja jopa erinomaista tilaa. Näyttää siltä, että kohonnut ravinne- ja kiintoainekuormitus ei ainakaan vielä ole merkittävästi muuttanut koskialueiden elinympäristöjä ja eliöyhteisöjä.

Kaakamojokeen kohdistuu merkittävää hajakuormitusta valuma-alueella harjoitetusta maa- ja metsätaloudesta. Lisäksi Kaakamojoen valuma-alueella on turvetuotantoa, Arpelan Vesiosuuskunnan jätevedenpuhdistamo sekä Kalkkimaan kalkkikaivos. Kuormitus näkyy selvästi myös Kaakamojoen vedenlaadussa. Kokonaisfosfori- ja kokonaistyyppipitoisuudet ylittävät selvästi hyvän ja tyydyttävän vedenlaadun rajan, ja kokonaisfosforipitoisuus on lähellä välttävän vedenlaadun raja-arvoa. VEMALA-mallilla arvioidaan fosforikuorman vähennystarpeen olevan noin 30 prosenttia. Myös kokonaistyyppipitoisuus on hyvän ja tyydyttävän rajalla ja vaatii kuormitusarvion perusteella noin 10 prosentin vähennystä. Kaakamojoen pintalevästö ilmentää tyydyttävää ekologista tilaa. Jokien pohjaeläimistö ja kalasto sen sijaan ilmentävät hyvää tilaa, Kaakamojoen pohjaeläimistö jopa erinomaista luokkaa.

Eläinten tuottama lanta käytetään hakemuksen mukaan peltojen lannoitteeksi. Vesistöjä rehevöittävän fosforin huuhtoutumisriski nurmiviljelypeltoilta riippuu maassa olevan helppoliukoisen fosforin määrästä sekä lannoitus- ja lannanlevityskäytännöistä. Huuhtoutumisriski on suurin rannan läheisyydessä olevilla kaltevilla peltolohkoilla.

Maatalouden vesiensuojelutoimenpiteinä ko. alueen vesimuodostumille on Kemijoen vesienhoitosuunnitelmaehdotuksessa vuosille 2016–21 perustoimenpiteiden lisäksi esitetty seuraavia täydentäviä toimenpiteitä:

Ravinteiden käytön hallinta: maaperän lannoittaminen viljelykasvien kasvu- tarpeiden mukaisesti sekä lannoituksen perustuminen maaperän ravinne- analyysiin ravinteiden tasapainoisen käytön mukaisesti. KUTOVA- mallilla tehtyjen tarkastelujen perusteella toimenpide on tehokkain yksittäinen fosforikuormitusta vähentävä toimenpide Lapissa karjatalousvaltaisilla nurmiviljelyyn suuntautuneilla alueilla. Erityisesti ravinteiden käytön hallintaan tulee kiinnittää huomiota hyvää huonommassa tilassa olevien vesistöjen alueilla, missä tilan heikentyminen johtuu liiallisesta ravinnekuormituksesta.

Lannan ympäristöystävällinen käyttö: Tilalla käytettävä lanta levitetään kasvukauden aikana keväällä tai kesällä sijoittavalla tai tarkkuuslevitinkalustolla. Kasvuston perustamisen yhteydessä lanta mullataan.

Tilakohtainen neuvonta: maatiloilla tehtävä vesiensuojeluun ja ravinteiden käytön tehostamiseen liittyvä tilakohtainen ympäristöneuvonta. Erityisesti vesiensuojelun tehostamisen neuvontaan tulee kiinnittää huomiota hyvää huonommassa tilassa olevien vesistöjen alueilla, missä tilan heikentyminen johtuu liiallisesta ravinnekuormituksesta.

Kaisa- ja Kaakamojoelle esitetään vesienhoitosuunnitelmaehdotuksessa myös vesiensuojelu- ja kunnostussuunnitelmien laatimista.

Lapin ELY-keskus toteaa, että tila ja sen nykyiset rakennukset sijaitsevat Kattilaharjun vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (I luokka). Suunniteltu uusi lantala sijaitsee pohjavesialueen ulkopuolella.

Muodostuman kerrospaksuudet ovat pääosin noin 3-4 metriä, mutta muodostuman keskivaiheilla lähes 10 metriä. Paikoin muodostumaa peittää moreeni.

Noin 1,2 kilometrin päässä tilakeskuksesta lounaaseen sijaitsee Tornion Vesi Oy:n vedenottamo, josta pumpattiin vuonna 2013 pohjavettä noin

90 m³/d. Pohjaveden päävirtaussuunta on muodostumassa kohti Kaisanjokea eli koilliseen.

Ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen 1/2010 mukaan pohjavesialueille ei tulisi sijoittaa uusia eläinsuojia tai lantalaita. Myöskään merkittäviä eläinsuojien tai lantalaitojen laajennuksia ei suositella tehtäväksi pohjavesialueille.

Ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (17 §) mukaan ainetta tai energiaa ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen vesiensuojelun suuntaviivoista vuoteen 2015 mukaan pohjavesien suojelussa painotetaan ennalta ehkäiseviä toimia riskien vähentämiseksi. Ympäristölainsäädännön keinojen ohella maankäytön suunnittelulla on tärkeä merkitys. Pohjavesille riskejä aiheuttavat toiminnot tulee sijoittaa luokiteltujen pohjavesialueiden ulkopuolelle. Ellei tämä ole mahdollista, pilaantumisvaara tulee poistaa mm. rakenteellisin suojatoimenpitein.

Lapin ELY-keskus katsoo, että eläinsuojatilojen muutokset Kattilaharjun pohjavesialueella ovat mahdollisia edellyttäen, että ympäristölupapäätöksessä annetaan riittävät määräykset pohjaveden suojelemiseksi. Lähtökohdaksi on, että pohjaveden pilaantumisvaara tulee poistaa mm. rakenteellisin suojatoimenpitein ja pohjavesialueella päästöjä maaperään ei saa tulla. Tilakeskuksen maaperä ei ole tiivis. Riskitoiminnan sijoittuminen alueelle vaatii pohjaveden laadun tarkkailun.

Pohjavesialueella sijaitsevien rakennusten pohjarakenteiden tulee estää lannan, virtsan, puristenesteen tai niistä aiheutuvien valumavesien joutuminen pinta- ja pohjavesiin. Jätevesiä ei saa päästää imeytymään pohjavesialueen maaperään. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei tyhjennysten, siirtojen ja kuljetusten aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Lannan, lietelannan, virtsan ja jätevesien varastoinnin ja käsittelyn tulee tapahtua siten, ettei niitä joudu ympäristöön.

Pohjavesien tarkkailu

Pohjaveden laadun tarkkailulla voidaan havainnoida maaperään mahdollisesti pääsevät haitta-aineet. Tilalla tulee seurata pohjaveden laatua säännöllisesti mahdollisten vuotojen varalta omasta rengaskaivosta ja asennettavasta muovisesta havaintoputkesta/kaivosta karttaliitteessä esitetylle alueelle. ELY-keskus ohjeistaa havaintoputkiasiansa tarvittaessa.

Pohjaveden muovinen havaintoputki tulee olla sisäläpimitaltaan vähintään 52 mm, jotta näytteenotto onnistuu. Havaintoputki tulee asentaa riittävän syväälle, jotta näytteenotto onnistuu myös kuivempana ajanjaksona. Havaintoputki tulisi asentaa mieluiten kallioon saakka. Pohjavesiputki tulee vaaita N60-tasoon. Havaintoputkista tulee tehdä putkikortti, josta ilmenee mm. putken tarkka sijainti, putkimateriaali, läpimitta, kokonaispituus, siiviläosan asennustaso, siiviläosan pituus ja siivilän reikien koko.

Pohjavesinäytteenottoon sertifioitun tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtyneen näytteenottajan tulee ottaa pohjavesinäytteet vuosittain kesäkuussa. Ensimmäinen näytteenottokerta on kesäkuussa 2016. Tehtävät

veden laadun määritykset ovat vähintään: sameus, lämpötila, happi (mg/l ja kyll. %), pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium, lämpökestoiset kolimuotoiset bakteerit ja *Escherichia coli*. Määritysmenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Näytteenottotiheyttä ja analyysivalikoimaa voidaan muuttaa tarvittaessa perustellusta syystä. Lisäksi alueen pohjavedestä tulee määrittää öljyhiilivedyt (määritysraja 50 µg/l) viiden vuoden välein. Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida myös pohjavedenpinnan taso.

Veden laadun tarkkailutulos tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle. Määritystulosten lisäksi tulee tarkkailuraportista ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, (putken tyhjentäminen, pumppaustapa yms.), määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Lietesäiliöiden ja lietekuilujen rakenteiden tulee olla tiiviit. Lietesäiliön rakenteiden tiiveys tulee tutkituttaa asiantuntijalla, jonka tutkimusraportti tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. Mikäli lietesäiliötä tai tilan muita vastaavia rakennuksia uusitaan, tulee ne sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai alueelle, jossa maaperä on tutkitusti tiivis.

Tilan peltolohkoja sijaitsee pohjavesialueella. Peltolohkojen pohjavesialueilla sijaitseville osille ei tule levittää lietelantaa, virtsaa, pesuvesiä, jätevesiä, puhdistamo- tai sakokaivolietettä, puristenestettä tai muutaakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta.

Kuivalannan levitys on sallittu pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle alueelle, kun levitys tapahtuu keväällä. Tällöin lanta on mullattava mahdollisimman nopeasti ja kerralla käytettävä lantamäärä ei saa ylittää kasvin yhden kasvukauden aikana tarvitsemaa ravinnemäärää. Muita kuin orgaanisia lannoitteita voidaan käyttää pohjavesialueella kasvin ravinnetarpeen edellyttämiä määriä.

Kaivojen ympärille jätetään aina vähintään 30–100 metrin levyinen suoja-vyöhyke, jonka leveys määräytyy maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista. Torjunta-ainevalmistepakkauksesta käy ilmi, voidaanko tuotetta käyttää pohjavesialueella.

Peltolohkokohtaisten maaperäselvitysten perusteella on mahdollisuus tarkentaa yksittäisten peltolohkojen lannoitustapoja. Se edellyttää esimerkiksi lietelannan ja virtsan levityksen suhteen tiiviin maalajin (esim. savisiltti) esiintymistä yli kolmen metrin paksuisena kerroksena sekä riittävää etäisyyttä vedenottamoon tai kaivoon. Tällainen maakerros täytyy määrittää tutkimusten avulla. Tutkimus voidaan suorittaa kairauksilla tai koekuopilla. Ulkopuolisen asiantuntijan on annettava kirjallinen selvitys maalajeista ja maakerroksen paksuudesta sekä tarvittaessa pohjaveden virtaussuunnasta. Selvityksen mukaan on liitettävä peltolohkokartta, josta ilmenee koekuoppien/kairausten sijainti ja pintaveden virtaussuunta sekä tarvittaessa valokuvia.

Mikäli maaperäselvityksiä suunnitellaan alueelle, olisi hyvä olla yhteydessä Lapin ELY-keskukseen jo suunnitteluvaiheessa.

Tärkeillä pohjavesialueilla laiduntamista on syytä välttää (Mikkola et al. 2002; Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa; Suomen ympäristökeskus, julkaisu nro 564). Laiduntaminen on toteutettava siten, että pintavesien pilaantumisen vaara on mahdollisimman vähäinen eikä pohjavesien pilaantumisvaaraa synny. Laiduntavien eläinten tiheys ei saa

ylittää laitumena käytetyn alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Laidunalueen karjakäytävät, kokoontumis- ja ruokintapaikat, joissa maaperän pinta ja kasvillisuus rikkoontuvat, tulee varustaa tiiviillä alustoilla. Näiltä alueilta tulee lanta poistaa säännöllisesti. Ravinnevalumia ei saa päästää lähiympäristöön tiiviiltä alustoilta. Laidunalueen ja vesistön väliin tulee jättää suojakaista.

Tilan polttoainesäiliökatos on sijoitettu asemapiirustuksen mukaan muodostuman keskeiselle osalle. Polttoainesäiliöt olisi hyvä sijoittaa muodostuman reuna osalle. Öljysäiliöt ovat 2-vaippaisia. Säiliöt tulee varustaa järjestelmällä ylitäytön estämiseksi ja lapon estimellä.

Tankkauspaikka ja polttoainesäiliöiden täyttöalue tulee rakentaa siten, että mahdolliset vuodot eivät pääse maaperään (esim. reunakorokkeet). Alue on hyvä kattaa, jotta sadevedet eivät pääse huuhtelemaan tankkauspaikkaa. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikkojen on oltava myös tiiviit.

Öljyt ja kemikaalit on varastoitava sisätiloissa suojakaukaloissa. Altaiden tilavuuden tulee vastata vähintään suurimman vallitilassa olevien kemikaalien määrää. Kuljetusastioissa kuljetettavien öljyjen ja kemikaalien siirto tulee tapahtua sellaisella alueella, jossa on tiivis alusta ja astioiden mahdollisesti rikkoutuessa aiheutuvat vuodot voidaan kerätä talteen. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on oltava riittävä määrä alkutorjuntakalustoa, kuten imeytysmateriaalia saatavilla.

Eläinsuojien ympäristö on pidettävä siistinä. Alueella varastoitavat eläinten rehut, jätteet sekä kemikaalit on varastoitava asianmukaisesti ja käsiteltävä tilalla niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavedelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Hyötyjätteet on kerättävä erilleen muusta jätteestä ja toimitettava hyötykäyttöön.

Lapin ELY-keskus korostaa, että toiminnanharjoittaja on aina vastuussa pohjavedelle aiheuttamastaan vahingosta.

Maatalouden suurilla tuotantoyksiköillä lietteenlevitys maahan sijoittavalla kalustolla voidaan katsoa olevan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Kaikki eläinsuojaan ja sen toimintaan liittyvät rakenteet tulee rakentaa ja mitoittaa maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja ohjeiden (ohje MMMRMO C4) ja kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeiden mukaisesti.

Valvontaviranomaiselle tulee varata tilaisuus tarkastaa uudet rakennelmat ennen niiden käyttöönottoa. Lietteen levitykseen käytettävissä olevista ulkopuolisten omistamista pelloista tulee olla kirjalliset sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle.

Lapin ELY-keskus ei näe estettä hakemuksen mukaiselle toiminnalle kunhan ympäristöluvassa huomioidaan edellä mainitut seikat ja sovelletaan muita vastaavalle toiminnalle yleisesti käytettyjä lupamääräyksiä.

2. Metsähallitus

Sattavuoma kuuluu Natura 2000 -verkostoon yleisön tärkeänä pitämänä alueena (SCI-alue). Natura alueen pinta-ala on 293 hehtaaria. Alueen suojelun perusteena ovat luontodirektiivin liitteen I priorisoidut luontotyypit aapasuot, boreaaliset luonnonmetsät ja puustoiset suot sekä luontodirektiivin

liitteen II lajeista kiiltosirppisammal. Alueen suojele tullaan toteuttamaan perustamalla alue luonnonsuojelulain nojalla suojelualueeksi.

Ympäristölupahakemuksen mukaiset lannanlevityspellot rajutuvat noin 250 metrin matkalta Sattavuoman Natura 2000 -alueeseen. Suon reunaosien luonnontilaisuus on muuttunut jo ennen Natura-verkoston liittämistä ojituksen ja pellonraivauksen vuoksi. Peltolohkoon 03072 rajoittuvat aapa-suon osat ovat luonnontilaltaan muuttunutta ojitusaluetta ja peltolohkoon 03071 rajoittuvat osat puustoista suota, jonka edustavuus arvioitu huonoksi. Kiiltosirppisammalen esiintymät sijaitsevat suon keskiosissa, eikä toiminnalla ole vaikutusta niihin.

Metsähallitus toteaa, että ympäristöluvassa annettavilla lupamääräyksillä tulee varmistaa, ettei toiminnasta aiheudu Natura-alueen suojeluarvoille merkittävää heikennystä. Suolle tulevien vesien laatuun ja lannan huuhtoutumisen estämiseen voidaan Metsähallituksen näkemyksen mukaan vaikuttaa kieltämällä lannan käyttö suojavyöhykkeillä (5–10 m) Natura-alueen rajalla tai Natura-alueelle johtavien valtaojien varsilla. Lannan levityksen osalta tulee antaa aikarajoituksia sen varmistamiseksi, ettei levitys tapahdu routaiseen, lumipeitteiseen tai veden kyllästämään maahan.

Metsähallitus toteaa lisäksi, että toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lannan vastaanottajat ja lannan kuljetuksesta vastaavat tahot ovat tietoisia lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Hakijoiden kuuleminen ja vastine

Aluehallintovirasto on 6.5.2015 varannut hakijoille tilaisuuden vastineen antamiseen lausunnoista. Hakijat ovat antaneet vastineen 15.5.2015.

Vastineessa hakijat toteavat seuraavaa

Hakijat sitoutuvat selvittämään mahdollisissa peltoajan laajennuksissa lähemmäksi Sattavuoman Natura-aluetta toimenpiteen vaikutukset ja tekevät vesilain mukaisen ojituserityksen 60 vuorokautta ennen kuivatusojitukseen ryhtymistä (lohkot 03072, 03071, 03070, 03069). Hakijoiden kokemuksen mukaan peltolohkoilta ei ole vesien virtausta suolle päin vaan virtaus suuntautuu Natura-alueelta peltolohkoille päin. Näin ollen hakijoiden mukaan lannan käytöllä ei ole merkitystä suon vesien laatuun. Mutta hakijat toteavat, että lannan käyttökieltoa noudatetaan suojavyöhykkeellä (5–10 m) Natura-alueen rajalla tai Natura-alueelle johtavien valtaojien varsilla, jos lupaehdoissa näin vaaditaan.

Hakijat toteavat, että lannan levitys tehdään ympäristölupahakemuksen asiakirjoissa kuvatuilla tavoilla ja aikarajoituksilla (kasvukauden aikana keväällä tai kesällä).

Hakijat toteavat rakentamisista ja rakennusten purkamisesta seuraavaa; mahdollisia uusia rakennuspaikkoja suunniteltaessa luvanhakijat noudattavat Tornion osayleiskaavaa ja sen mukaisia arvokkaan kulttuuriympäristön perinteitä, rakentamisen mittakaavaa, perinteistä sijoittelutapaa ja pihapiirin muodostusta. Mahdollisille alueen rakennuksien purkamistoimille haetaan MRL:n 127 §:n mukainen lupa.

Hakijat toteavat, että he ovat sitoutuneet ympäristöystävälliseen lannan käyttötapaan ympäristölupahakemuksessa kuvatulla tavalla. Tilalla käytävä lanta levitetään asetetut aikarajoitukset huomioiden kasvukauden aikana keväällä tai kesällä. Kasvuston perustamisen yhteydessä lanta tul-

laan multaamaan ja erityishuomiota kiinnitetään lannan käyttöön rannan läheisyydessä olevilla kaltevilla peltolohkoilla. Maaperän lannoittamisessa luvan hakijat jatkavat viljelykasvien kasvutarpeiden mukaista lannoitusta. Tilakohtaista ympäristöneuvontaa ja maaperän ravinneanalyyssejä on hyödynnetty teettämällä maanäytteistä ja lietelannasta analyysit. Näitä tietoja on hyödynnetty tasapainoisen lannoituksen perustana ja ravinnekuormituksen hallinnassa.

Hakijat toteavat pohjavesien suojelusta seuraavaa; tilakeskus on perustettu alueelle 1900-luvun alkuvuosina ja sitä on laajennettu eri vaiheissa. Kattilaharjun pohjavesialueella vedenhankinta on aloitettu 1980-luvulla. Tilalla aikaisemmin toteutetut rakentamistoimenpiteet on suunniteltu rakentamisajankohtana voimassa olevien maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden mukaan ja kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeiden mukaisesti. Rakennustoimenpiteille on haettu ja saatu rakentamisjanakohdan käytännön mukainen viranomaislupa. Lisäksi rakentamistoimille on toteutetut lupien mukaiset tarkastukset. Nyt suunnitellussa eläintilojen muutoksessa luvanhakijat ovat huomioineet pohjavesiensuojelun sijoittamalla uuden lantalan pohjavesialueen ulkopuolelle. Lisäksi pohjavesien suojelemiseksi on ympäristölupahakemuksessa esitetty parannuksia rakenteellisista suojatoimenpiteistä mm. lannan, lietelannan ja virtsan varastointiin ja käsittelyyn.

Hakijat sitoutuvat toteuttamaan mahdollisten vuotojen varalta säännöllisesti lausunnossa kuvattu pohjaveden laadun seuranta vuosittain kesäkuusta 2016 alkaen. Seuranta tehdään omasta rengaskaivosta ja lisäksi asennetaan annettujen ohjeiden mukaan muovinen havaintoputki lausunnon karttaliitteessä esitetylle alueelle, josta seuranta myös toteutetaan. Pohjavesinäytteenotto toteutetaan annettuja ohjeita ja pätevyysvaatimuksia noudattaen. Veden laadusta määritetään lausunnossa esitetyt analyysit. Veden laadun tarkkailutulos raportoidaan annettujen vaatimusten mukaan ja raportointi toimitetaan valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle.

Hakijat toteavat lietesäiliöiden ja lietekuilujen rakenteiden tiiveydestä, että tilan lietesäiliöt on rakennettu rakentamisajankohtana voimassa olleiden ohjeiden ja rakennusluvan mukaan. Lietesäiliöiden rakenteissa on käytetyt tähän tarkoitukseen tyyppihyväksytyjä elementtejä. Näin ollen hakijoiden käsityksen mukaan lietesäiliöiden rakenteet täyttävät tiiveysvaatimukset. Mikäli lupamääräyksissä vaaditaan lietesäiliön rakenteiden tiiveyden tutkimista asiantuntijalla, niin tutkimus toteutetaan säiliön tyhjennyksen yhteydessä seuraavasti: säiliön ulkopuolelta kaivetaan maa-ainesta pois koekohdalta säiliön koko syvyydeltä. Säiliön betonielementtien ja saumojen tiiveys tarkistetaan silmämääräisesti ja dokumentoidaan. Tutkimusaineiston raportti toimitetaan valvontaviranomaiselle. Mahdollisia uusia lietesäiliöitä tai tilan muita vastaavia rakennuksia uusittaessa ne sijoitetaan pohjavesialueen ulkopuolelle.

Hakijat ovat sitoutuneet ympäristölupahakemuksen asiakirjoissa siihen, että pohjavesialueilla oleville peltolohkoille ei levitetä lietelantaa, virtsaa, pesuvesiä, jätevesiä, puhdistamo- tai sakokaivolietettä, puristenestettä tai muutakaan nestemäisiä orgaanista lannoitetta. Kuivalantaa on suunniteltu levitettäväksi kevätkauden pohjavesialueella oleville peltolohkoille yhden kasvukauden ravinnemäärän.

Hakijat toteavat, että pohjavesialueella laiduntaminen on tarkoitus toteuttaa siten, että pintavesien pilaantumisvaara on mahdollisimman vähäinen eikä pohjavesien pilaantumisvaaraa synny. Laiduntamisessa huomioidaan

eläinten tiheys suhteessa laitumena käytetyn alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyteen.

Hakijat ovat suunnitelleet polttoainesäiliökatoksen sijoitettavaksi asemapiirustuksen mukaiselle paikalle säiliöiden valvontaa ajatellen, mutta hakijoilla on valmius muuttaa sijoituspaikka pohjavesialueen reuna-alueelle. Alustavasti uudeksi paikaksi on suunniteltu viljelystien varteen konekatoksen läheisyyteen. Öljysäiliöt ovat kaksivaippaisia. Säiliöt on varustettu ylitäytönestävällä järjestelmällä ja laponestimellä. Voitelu- ja hydraulikka öljyt, kemikaalit ja jätteet käsitellään ympäristölupahakemuksessa kuvatulla tavalla.

Hakijat varaavat valvontaviranomaiselle tilaisuuden tarkastaa uudet rakennelmat ennen niiden käyttöönottoa ja ilmoittavat tarkastuksen tekemisen ajankohdasta.

Tarkastus

Ympäristölupahakemuksen käsittelyyn liittyvä tarkastus on pidetty tilalla 23.10.2014. Tarkastuksesta laadittu tarkastuspöytäkirja on liitetty asiakirjoihin.

A L U E H A L L I N T O V I R A S T O N R A T K A I S U

KÄSITTELYRATKAISU

Hakemuksen mukaan lannan varastointiin käytetään osoitteessa Mustatie 80 olevia kahta 500 m³:n lietesäiliötä, joiden ei etäisyyden vuoksi katsota olevan samaa toimintakokonaisuutta, eikä niiden ympäristölupaa tai mahdollista ympäristöluvan tarvetta arvioida tämän lupakäsittelyn yhteydessä. Säiliötilavuudet otetaan kuitenkin huomioon lupaharkinnassa ja annettavissa lupamääräyksissä.

YMPÄRISTÖLUPARATKAISU

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Markku, Esa ja Hannu Puikon eläinsuojan toiminnalle Tornion kaupunkiin tiloille Kaisajoki 851-431-26-3 ja Jokela 851-431-26-2 hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Eläinsuojien ja lantavarastojen rakenteet ja sijainti

1. Sonni- ja nuorkarjanavetan, lypsykarjanavetan, lampolan sekä hevostal-
lin muutokset ja kuivuriladon muutos nuorkarjanavetaksi on rakennettava
sekä uudet kuivalantalat sijoitettava ja rakennettava hakemuksessa esitet-
tyjen piirrosten mukaisesti; asemapiirros 5.12.2014 (muutos 18.2.2015),
asemapiirros (paikannuskaavio) 17.2.2015, sonni- ja nuorkarjanavetan

(eläinsuoja A) pohjapiirros 18.2.2015, lypsykarjanavetan (eläinsuoja B) pohjapiirros 1.12.2014, nuorkarjanavetan (eläinsuoja C) pohjapiirros 18.2.2015, lampolan (eläinsuoja D) pohjapiirros 13.2.2015, hevostallin (eläinsuoja E) pohja- ja leikkauspiirros 13.2.2015 ja kuivalantaloiden (lantavarasto) pohja- ja leikkauspiirros 17.2.2015.

2. Tilan nautaeläinten eläinsuojoihin saa sijoittaa enintään 58 lypsylehmää, 12 hiehoa 12–24 kk, 15 sonnia 12–24 kk, 31 hiehoa 6–12 kk, 14 sonnia 6–12 kk ja 54 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa, lampolaan 105 lamasta ja hevostalliin kaksi hevosta (670 eläinyksikköä). Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotto ei ylitä edellä mainitun eläinmäärän yhteistä lannantuottoa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

3. Eläinsuojissa muodostuva lanta ja toiminnassa muodostuvat pesuvedet sekä säilörehun puristenesteet tulee varastoida vesitiiviiksi rakennetuissa varastoissa. Eläinsuojien pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tulee olla vesitiiviitä ja täyttää rakenteeltaan maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden vaatimukset (MMM-RMO C4).

Lietelannan, eläinsuojan pesuvesien, säilörehun puristenesteen ja etälietesäiliöihin kertyvien sadevesien 12 kuukauden varastotilaa tulee olla käytettävissä vähintään 2 225 m³. Nuorkarjanavetan ja hevostallin kuivikelannan ja kuivalantalaan tulevien sadevesien sekä pilaantuneen rehun varastointitilavuutta on oltava vähintään 595 m³ ennen laajennuksen käyttöönottoa. Lisäksi lampaiden kuivikelannalle on oltava varastointitilavuutta vähintään 105 m³.

Hevostallin kuivikelantaa voi vähäisissä määrin välivarastoida tiivispohjaisella siirtolavalla, joka on sijoitettu tiivispohjaiselle alustalle, ennen kuivalantalaan siirtoa. Siirtolava tulee peittää tai sijoittaa katettuun tilaan siten, että sadevesien pääsy kuivikelantaan estetään.

Säilörehun puristeneste on otettava talteen ja käytettävä lannoitteena. Pyöröpaalit on avattava tiiviillä alustalla. Pyöröpaaleja ei saa varastoida vesistöjen ja valtaojien varsilla.

Eläinsuojien ja lannanvarastointitilojen rakenteiden ja käytön tulee estää lannan tai niistä johtuvien valumavesien joutuminen pinta- tai pohjavesiin. Eläinsuojien katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa lannan varasto- ja käsittelytilojen ulkopuolelle. Wc-vesien johtaminen lietesäiliöihin on kielletty.

Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla lannanvarastointitilojen kuntoa ja viivytyksettä korjata mahdolliset niissä havaitut puutteet ja vauriot. Lantavarastot on tyhjennettävä ja tarkastettava perusteellisesti vuosittain.

Toiminnanharjoittajan tulee viiden vuoden välein tutkituttaa asiantuntijalla tilakeskuksessa olevien lietesäiliöiden (2 x 600 m³, 900 m³) ja lietekuilujen sekä lampolan lantatilan rakenteiden tiiveys ja toimittaa laadittava tutkimusraportti viivytyksettä Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ensimmäinen tarkastus tulee tehdä viimeistään kesäkuun 2016 loppuun mennessä. Mikäli rakenteissa tai lannan käsittelyyn liittyvissä laitteissa havaitaan vaurioita, on ne korjattava välittömästi.

Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa perustellusta syystä muuttaa tai tarkentaa (esim. tutkimustiheys) rakenteiden tiiveyden selvittämistä koskevaa määrystä.

4. Tilakeskuksen lietesäiliöiden (2 x 600 m³, 900 m³) lastausalueiden sekä nuorkarjanavetan ja lampolan kuivikelannan lastausalueiden tulee olla tiivis pohjaisia (betoni tai asfaltti). Tiivispohjaiset alat tulee olla valmiina kesäkuun 2016 alkuun mennessä.

Lastausalueille kertyvä lanta on puhdistettava viivytyksettä ja varastoitava kuivalantalassa tai lietesäilössä. Tiivispohjaista aluetta tulee huoltaa ja alustan tiiveyttä ylläpitää siten, että pintavesien pilaantumisvaara on mahdollisimman vähäinen ja pohjavesien pilaantumisvaaraa ei synny.

5. Eläinsuojien yhteydessä olevat 600 m³:n ja 900 m³:n lietesäiliöt on täytettävä alakautta ja tilakeskuksen länsiosassa oleva 600 m³:n lietesäiliö liete-pinnan alapuolelta. Lietesäiliöiden tulee olla katettuja.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

6. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Lantaa voidaan tämän lisäksi toimittaa myös käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle, jos ennen lannan luovutusta esitetään Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle lannan luovutus sopimus.

Tilalla on oltava jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen luvan mukaisella eläinmäärällä vähintään 85,4 hehtaaria peltoa.

Luvan saajan hallussa olevista lannanlevityspeltoaloista on oltava ajan tasaiset vuokra- ym. sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle.

Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) määräyksiä, ellei lupamääräyksissä jäljempänä muuta vaadita. Lisäksi lannan levitysmäärissä on otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä kasvien ravinnetarve.

7. Lannan kuormaus ja kuljetus sekä kaluston pesu tulee hoitaa siten, ettei lantaa pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen ja, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tien varrella asuville asukkaille ja muille tien käyttäjille. Mikäli kuljetusteille pääsee valumaan lantaa, tulee liikaantuneet alueet puhdistaa välittömästi. Mikäli kaluston pesu tapahtuu pohjavesialueella, tulee pesun tapahtua tiivispohjaisella alustalla ja pesuvedet tulee johtaa lietesäiliöön tai erilliseen umpisäiliöön. Lannan levitys tulee hoitaa siten, ettei naapureille ja lannan levitysalojen läheisyydessä asuville asukkaille aiheudu kohtuutonta hajuhahtaa.

8. Ravinteiden ja lannoitteen huuhtoutumisen estämiseksi tulee viljellä ensisijaisesti peltoja, joilla ei ole tulvan uhkaa. Viljeltäessä tulvanalaisia pelloja tulee tulvan mahdollisuus ottaa huomioon. Lanta tulee levittää pelloille vasta tulvan jälkeen. Pelloja ei tule kyntää syksyllä vaan vasta keväällä tulvan jälkeen.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lannan vastaanottajat ja lannan kuljetuksesta vastaavat tahot ovat tietoisia tämän päätöksen lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Luokitelluilla pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, jätevesiä, puristenestettä tai muutenkaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, ettei siitä aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Kuivalannan levitys on sallittu pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle, kun levitys tapahtuu keväällä ja lanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen. Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää riittävän leveä, lietteellä, lannalla ja virtsalla käsittelemätön vyöhyke, ettei levityksestä aiheudu kaivojen veden pilaantumisvaaraa. Kasvinsuojeluaineita käytettäessä tulee varmistaa, että tuotteet soveltuvat pohjavesialueella viljelyyn.

9. Sattavuoman Natura-alueeseen rajoittuvien peltolohkojen 03071 (lounaisreuna) ja 03072 (pohjois- ja koillisreuna) reunaan tai Natura-alueelle vesiä mahdollisesti johtaville valtaojien varsille peltolohkoilla 03069, 03070, 03071 ja 03072 tulee jättää vähintään 10 metrin suojavyöhyke, jolle ei saa levittää lantaa tai kasvinsuojeluaineita.

Laiduntaminen

10. Lypsykarjanavetasta laitumelle avautuvan kulkuaukon eteen tulee rakentaa vähintään 90 m²:n tiivispohjainen alue. Tiivispohjainen alue tulee olla rakennettu kesäkuun 2016 alkuun mennessä.

Tiivispohjaiselta alueelta tulee huolehtia, ettei lantavalumia pääse ympäristöön. Eläinsuojan katolta kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava tiivispohjaisen alueen ulkopuolelle. Tiivispohjaisesta aluetta tulee huoltaa ja alustan tiiveyttä ylläpitää siten, ettei pohjavesien pilaantumisvaaraa synny ja pintavesien pilaantumisen vaara on mahdollisimman vähäinen.

11. Laiduntavan karjan määrä tulee sopeuttaa laidunalueen pinta-alaan, jottei ylitetä alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Eläinsuojista laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia.

Laiduntaminen on järjestettävä siten, että laiduntaminen tapahtuu ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolella olevilla laitumilla. Pohjavesialueen muodostumisalueella ei tule laiduntaa. Laiduntaminen on toteutettava siten, ettei pohjavesien pilaantumisvaaraa synny ja pintavesien pilaantumisen vaara on mahdollisimman vähäinen.

Laidunalueet tulee pitää hyvässä kunnossa ja laidunpaine tulee pitää kohtuullisena eroosion välttämiseksi. Laiduneläinten siirrettävät juotto- ja ruokintapaikat tulee sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle ja ne tulee olla järjestetty siten, etteivät ne aiheuta ympäristön liettymistä, epäsiisteyttä, ei-vätkä haju- ja terveyshaittaa. Eläimiä ei saa laiduntaa alle 50 metrin etäisyydellä talousvesikaivoista.

Laiduntavien eläinten pääsy vesistöön tulee estää.

Jätteet ja varastointi

12. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvien jätteiden ja käytettävien kemikaalien varastointi on järjestettävä siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla, jossa on reunallinen suojarakenne. Kemikaalien pääsy viemäriin tulee estää.

13. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppihyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Säiliöt ja tankkauspaikka tulee sijoittaa vähintään pohjavesialueen muodostumisalueen ulkopuolelle. Polttoneste- ja öljysäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan tulee olla tiiviitä. Polttoainesäiliöt tulee sijoittaa katokselliseen suoja-altaaseen sekä varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä, laponestolaitteilla sekä lukituksella. Suoja-allasta ja katosta ei tarvita, mikäli säiliö on vuodonilmaisulla varustettu kaksivaippainen säiliö. Mikäli säiliöt sijoitetaan pohjavesialueelle, säiliöt ja tankkauspaikka tulee kattaa. Säiliöiden sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet vesistöihin ja ojiin sekä paloviranomaisen määräykset. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Polttoaineiden varastointi ja tankkauspaikka on tehtävä määräyksen mukaisesti kesäkuun 2016 alkuun mennessä.

Työkoneiden pidempiaikainen tai säännöllinen säilytys pohjavesialueella tulee tapahtua tiiviillä alustalla.

14. Jätehuolto on hoidettava Tornion kaupungin alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Vaaralliset jätteet, kuten esimerkiksi loisteputket, akut, jäteöljyt, öljynsuodattimet ja käyttökelvottomat torjunta-aineet, on toimitettava vaarallisten jätteiden vastaanotopisteeseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä. Hyötyjätteet, kuten esimerkiksi muovi, paperi, pahvi, metalli, lasi on kerättävä erilleen ja toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Jätteitä ei saa polttaa omatoimisesti.

Pilaantunut rehu on varastoitava lantalassa tai muulla tiivispohjaisella alustalla, josta jätevesivalumien synty on estetty. Rehu on hyödynnettävä lannoitteena pellolla.

15. Kuolleet eläimet on viipymättä toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan saaneeseen käsittelylaitokseen. Poikkeuksellisissa tapauksissa ne voidaan hävittää muulla kunnaneläinlääkärin hyväksymällä tavalla. Syrjäisillä alueilla, johon Tornion kaupunki kuuluu, voidaan kuolleet eläimet kunnaneläinlääkärin luvalla haudata maahan. Eläimiä ei saa haudata pohjavesialueelle, vedenottamon suoja-alueelle, alle 250 metrin etäisyydelle kaivosta tai vesistöön viettävästä rinteestä, eikä alueelle, jota tullaan kylvämään tai kaivaman pian hautaamisen jälkeen. Kuolleen eläinten varastointia tulee välttää. Mikäli ruhoja varastoidaan tilalla pidempiaikaisesti, tulee varastoinnin tapahtua jäähdytetyssä varastotilassa tai erillisessä kylmäsäilytyskontissa. Lyhytaikainen varastointi tulee hoitaa tiiviillä alustalla ja peitettynä.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

16. Toiminnanharjoittajan on seurattava pohjaveden laatua kerran vuodessa (kesäkuussa) tilakeskuksen rengaskaivosta sekä yhdestä asennettavasta havaintoputkesta otettavin näyttein. Ensimmäinen näytteenotokerta on kesäkuussa 2016.

- Uusi pohjavesiputki tai kaivo tulee sijoittaa tämän päätöksen liitteenä 2 osoitetulle paikalle tilakeskuksen länsiosaan.
- Pohjaveden muovinen havaintoputki tulee olla sisäläpimitaltaan vähintään 52 mm.
- Havaintoputki tulee asentaa riittävän syväälle, jotta näytteenotto on mahdollista myös kuivempana ajanjaksona.
- Pohjavesiputki tulee vaaita N60-tasoon.
- Havaintoputkesta tulee tehdä putkikortti, josta ilmenee mm. putken tarkka sijainti, putkimateriaali, läpimitta, kokonaispituus, siiviläosan asennustaso, siiviläosan pituus ja siivilän reikien koko. Putkikortista on toimitettava kopio Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle.

Kaivosta ja havaintoputkesta otetuista näytteistä on tehtävä ainakin seuraavat määritykset.

- sameus, lämpötila, happi (mg/l ja kyll. %), pH, sähkönjohtavuus, nitraatti, ammonium, lämpökestoiset kolimuotoiset bakteerit ja *Escherichia coli*.
- Lisäksi viiden vuoden välein tulee määrittää öljyhiilivedyt (määritysraja 50 µg/l). Seuraava öljyhiilivetyjen määrityskerta on kesäkuussa 2019.
- Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjavedenpinnan taso.
- Määritystulosten lisäksi tarkkailuraportista tulee ilmetä näytteenotopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, (putken tyhjentäminen, pumppaustapa yms.), määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Näytteet tulee ottaa pohjavesinäytteenottoon sertifioitu tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtynyt näytteenottaja. Näytteet tulee analysoida akkreditoidulla menetelmällä tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Pohjavesinäytetulokset tulee toimittaa heti niiden valmistuttua Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tiedoksi Lapin ELY-keskukselle. Tarkkailuraportti säilytetään ja liitetään osaksi eläinsuojan omavalvontakirjanpitoa.

Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa perustellusta syyistä tulosten perusteella muuttaa pohjaveden tarkkailua, kuten näytteenottokertojen määrää ja tiheyttä, näytteenottoaikan sijaintia ja analysoitavia parametreja. Mikäli vedessä havaitaan kohonneita pitoisuuksia, on niiden syy selvitettävä ja ryhdyttävä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi.

Liete- ja kuivikelannasta tulee tehdä lanta-analyysi kokonaistypen, liukoksen typen ja kokonaisfosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein. Analyysitulokset tulee liittää eläinsuojan toiminnasta pidettävään kirjanpitoon.

17. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Toimintaa koskevat tiedot (vuosiraportti) tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot toteutuneista lantamääristä
- tiedot lannan vastaanottosopimuksista ja levitysalloista

- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä sekä niiden käsittelytavat ja toimituspaikat
- tiedot kuolleiden eläinten määristä, toimituspaikoista ja -ajoista sekä käsittelytavoista
- viimeisimmän lanta-analyysin tulokset
- pohjaveden tarkkailutulokset
- tiedot laitoksen toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Muut määräykset

18. Ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään, vesiin, viemäriin tai muu syy aiheuta joko vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön roskaantumista, maisemahaittaa eikä yleistä viihtyisyyden alenemista.

19. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava välittömästi Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

20. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittämisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

21. Nuorkarjanavetan ja uusien kuivalantaloiden valmistumisesta on ilmoitettava Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kuukausi ennen sen käyttöönottoa ja varattava mahdollisuus rakenteiden tarkistamiseen. Tuotannon lisäämisestä, muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Käsittelyratkaisun perustelut

Koska osoitteessa Mustatie 80 olevat vuokratut lietesäiliöt ovat noin 18 kilometrin etäisyydellä eläinsuojasta, eivät ne muodosta eläinsuojan kanssa sellaista ympäristönsuojelulain 41 §:ssä tarkoitettua teknistä ja toiminnallista yhteyttä, että niiden ympäristövaikutuksia olisi tarpeen tarkastella yhdessä. Etäisyyden vuoksi niiden ympäristövaikutukset eivät kohdistu samalle alueelle. Tiedot etälietesäiliöistä ovat kuitenkin tarpeen riittävän laman varastointitilavuuden arvioimiseksi. Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen arvioi mahdollisen ympäristöluvan tarpeen etälietesäiliöiden osalta.

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojan toiminta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna täyttää laissa säädetyt ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta annettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista tai vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Kyseessä on olemassa oleva eläintila, jonka laajennus sijoittuu olemassa olevaan kuivurilatoon, joka muutetaan kestokuivikepohjalla toimivaksi nuorkarjanavetaksi. Kuivurilato sijoittuu olemassa olevien lypsylehmanavetan ja lampolan yhteyteen, niiden väliin, noin 80 metrin etäisyydelle Kaisajoesta. Eläinsuojan toiminta laajenee noin 1,1-kertaiseksi. Tila ja sen rakennukset sijaitsevat Kattilaharjun vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella, sen koillispuolella. Pohjaveden päävirtaussuunta on koilliseen, kohti Kaisajokea. Uudet kuivalantalat sijaitsevat pohjavesialueen ulkopuolella.

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaan pohjavesialueille ei tulisi sijoittaa uusia eläinsuojia tai lantaloita. Myöskään merkittäviä eläinsuojien tai lantaloitten laajennuksia ei suositella tehtäväksi pohjavesialueille. Pohjavesille riskejä aiheuttavat toiminnot tulisi sijoittaa pohjavesialueiden ulkopuolelle ja ellei tämä ole mahdollista pilaantumisvaara tulisi poistaa muun muassa rakenteellisin suojoitimenpitein. Tilan kaivosta 24.11.2014 otetussa vesinäytteessä ei havaittu merkkejä pilaantumisesta. Pohjaveden virtaussuunta on koilliseen ja vedenottamo sijaitsee lounaassa noin 1,2 kilometrin etäisyydellä, eli virtaussuunnassa tilakeskuksen yläpuolella. Aluehallintovirasto katsoo, että kyseessä on olemassa olevan tilakeskuksen pienimuotoinen laajennus, ja toimittaessa tämän päätöksen ja sen määräysten mukaisesti toiminta täyttää vaatimukset pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ennalta arvioiden laajennetusta toiminnasta ei ole odotettavissa vedenhankinnan vaarantumista toiminnan vaikutusalueella. Päätöksessä on annettu määräys pohjaveden laadun sekä lannanvarastointi- ja johtamisrakenteiden tarkkailusta.

Pienten ja keskisuurten eläinsuojien laajennusten tulisi ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen suosituksen mukaan sijaita vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Tilakeskuksen lähialueella sijaitsee yksi naapurin asuinrakennus, joka sijaitsee noin 170 metriä lounaaseen kuivurilatoon rakennettavasta nuorkarjanavetasta. Olemassa olevista eläinsuojista lampola sijoittuu lähimmäksi kyseistä asuinrakennusta, noin 140 metrin etäisyydelle. Suositukset täyttyvät naapurin asuinrakennukseen täyttyvät eläinsuojan laajennuksen osalta.

Laajennuksessa tilakeskukseen ei rakenneta uusia lantavarastoja. Tilakeskuksesta noin 300 metrin etäisyydelle rakennettavien kuivalantaloiden lähiympäristössä ei ole häiriintyviä kohteita. Tilakeskuksessa olevat lietesäiliöt on velvoitettu pidettäväksi edelleen kiinteästi katettuna.

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojatoiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla haetussa laajuudessa annettuja lupamääräyksiä noudattaen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Toiminta sijoittuu haja-asutusalueelle, jolla karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa tavanomaiseksi toiminnaksi. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Eläinsuojan toiminnassa hajua aiheutuu muun muassa lannan varastoinnista, käsittelystä ja levityksestä. Lupapäätöksessä on annettu lannan va-

rastointiin ja levittämiseen liittyviä hajujen vähentämistä koskevia sekä ympäristön pilaantumista ehkäiseviä määräyksiä.

Kemijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelmassa todetaan, että Kaisajoki ja Kaakamojoki on luokiteltu tyydyttävään ekologiseen tilaan. Ekologisen tilan parantaminen edellyttää tarkempaa vesiensuojelu- ja kunnostussuunnittelua ja kunnostamista. Ravinnekuormitusta tulisi vähentää fosforin osalta. Vesistökuormituksen vähentämiseksi on annettu määräykset eläinsuojan pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tiiveydestä, lastauslaatoista ja laiduntamisesta. Lannan levitysmäärissä on otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä ravinnetarve. Lisäksi lupaharkinnassa on selvitetty, että toiminnanharjoittajilla tulee olemaan riittävä peltoala lannanlevitykseen, jotta ylilannoittamista ei tapahduttaisi. Lupapäätöksessä on edellytetty, että toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittämisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Lupamääräysten perustelut

Luvan määräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakoita tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Lupamääräyksellä varmistetaan eläinsuojien muutosten ja laajennuksen rakentaminen sekä kuivalantaloiden sijoittaminen hakemuksessa esitettyyn paikkaan. (lupamääräys 1)

Toimintaa tulee harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien eläinmäärien puitteissa. Lupa on myönnetty hakemukseen liitetyissä pohjapiirustuksissa esitettyjen eläinpaikkojen perusteella. Eläinyksikkömäärä on laskettu kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen liitteen 3 mukaisilla kertoimilla. (lupamääräys 2)

Lannan varastointitilojen mitoitus perustuu valtioneuvoston asetukseen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000), koska 1.4.2015 voimaan tulleen valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) siirtymäsäännöksen (16 §) mukaan lantalaan, jota koskeva ympäristölupahakemus on tullut vireille ennen 1.4.2015, sovelletaan hakemuksen vireille tullessa voimassa olleita säännöksiä lantaloiden vähimmäistilavuuksista. Lisäksi asetuksen siirtymäsäännöksen mukaan 7 §:n 4 momentissa määrättyä varastointitilojen kattamista sovelletaan vain asetuksen voimaantulon jälkeen vireille tuleviin rakentamishankkeisiin.

Asetuksen (931/2000) 4 §:n mukaan lietelannan varastotilojen tulee olla niin suuria, jotta niihin voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta ja virtsa sekä muut säiliöihin johdettavat nesteet. Asetuksen mukaan vaadittavasta varastointitilavuudesta voidaan vähentää samana laidunkautena eläinten laidunnuksen yhteydessä laitumelle jäävä lanta. Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaan lannan varastointitilan suuruutta laskettaessa laidunkauden enimmäispituus on Suomessa 2–4 kuukautta.

Tilavuutta tarvitaan lietelannan, eläinsuojan pesuvesien ja avattavista pyöröpaaleista tulevan puristenesteen varastointia varten yhteensä 2 104 m³ vuodessa. Tilakeskuksen katetuissa lietesäiliöissä on varastointitilavuutta yhteensä 2 100 m³ ja lietekuiluissa lisäksi 100 m³. Lisäksi vuokratuissa etälietesäiliöissä on varastointitilavuutta 1 000 m³. Säilörehun puristenesteen määräksi on arvioitu 0,05 m³/esikuivattu säilörehutonni. Ilman kiinteää kattoa oleviin 500 m³:n etälietesäiliöihin kertyvien sade- ja sulamisvesien va-

rastointitilavuutta tarvitaan yhteensä 120,6 m³. Sade- ja sulamisvesien määräksi on arvioitu lietesäiliössä olevan avonaisen tilan pinta-ala x 0,3 m.

Kuivikelannan varastointitilavuutta tarvitaan nuorkarjanavetassa ja hevos-tallissa olevien eläinten lannan varastointiin yhteensä 568 m³ vuodessa, määrässä on huomioitu vasikoiden < 6 kk, lehmävasikoiden 6–12 kk ja he-vosten laiduntaminen. Kuivikelanta varastoidaan lantaloissa, joiden tila-vuus on yhteensä 520 m³ ja tämän lisäksi lantaa voidaan varastoida nuor-karjanavetan kuivikepohjilla, joiden varastointitilavuus on hakemuksen mu-kaan 80 m³ (kuivikkeen paksuus 0,5 m). Lantalaan varastoidaan myös pi-laantunutta säilörehua 6 m³ vuodessa. Kattamattomien kuivalantaloiden sade- ja sulamisvesien varastoimistilavuutta tarvitaan 21 m³. Kuivalantalo-ihin kertyvien sadevesien määräksi on arvioitu lantalan pinta-ala x 0,1 m.

Lampolassa on kuivikelannan varastointitilavuutta 180 m³ (pinta-ala 162 m², korkeus 1,1 m). Lampailta muodostuu kuivikelantaa 105 m³, kun on otettu huomioon neljän kuukauden laidunaika.

Hakemuksessa esitetyt varastointitilavuudet ovat riittävät.

Varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä pinta- tai pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säilörehun puristenesteen pääsy ympäristöön tulee estää pohja- ja pintavesien suojelemiseksi. Hakijat ovat ilmoittaneet, että eläin-suojan wc on poistettu käytöstä. Wc-vesien käsittely tulee tapahtua talous-jätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla annetun ase-tuksen mukaan.

Tarkkailemalla säännöllisesti lannanvarastointi- ja johtamisrakenteita ja tyhjentämällä lantavarastot vuosittain voidaan varmistua niiden tiiveydestä ja ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten vuotojen ilmaannuttua. Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. Asiantuntijan tekemällä tutkimuksella lietesäiliöiden ja lietekuilujen sekä lampolan lantatilan rakenteista varmistetaan, ettei lannan käsittely tai varastointi aiheuta maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai pilaantumisen vaaraa. Luvan haltijan on oltava selvillä toi-mintansa ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä ennaltaehkäistävä hai-tallisia ympäristövaikutuksia. (lupamääräys 3)

Lastauslaattojen rakentamista koskeva määräys on annettu ympäristön pi-laantumisen ehkäisemiseksi, jotta mahdolliset valumat saadaan poistettua. (lupamääräys 4)

Tilakeskuksessa sijaitsevat betonirakenteiset lietesäiliöt ovat kiinteällä kat-teella katettuja. Kiinteä kate estää aiheutuvia hajuhaittoja ja ammoniakkin haihtumista. Tilakeskuksen länsipuoleinen säiliö sijoittuu 55 metrin etäi-syydelle naapurin asuinrakennuksesta. Hajuhaittojen vähentämistä koske-va määräys on annettu eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin perusteella. (lupamääräys 5)

Lannan levitystä varten on oltava riittävästi peltoalaa yllannoituksen ja siitä aiheutuvan huuhtoutumisriskin välttämiseksi. Peltopinta-alavaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön ja siitä saatavan fosforilannoituksen tasoon sekä ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antamaan ohjeeseen. Lannanlevitysalaa tulee olla vähintään yksi peltohehtaari 1,3 lypsylehmää, 3,5 hiehoa (12–24 kuukautta), 2,7 lihanautaa (12–24 kuukautta), 4,5 hiehoa (6–12 kuu-kautta), 3,5 sonnivasikkaa (6–12 kuukautta), 11 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa, 7 lammasta ja 2 hevosta (2 v-) kohden. Lannan levityk-

sessä tulee lisäksi ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) kasvilajikohtaiset enimmäislannoitusmäärät.

Lietteen ja kuivikelannan levityksessä tulee ottaa huomioon 1.4.2015 voimaan tullut eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamista koskeva asetus (1250/2014), joka korvaa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000). Uuden asetuksen 10 §:n 2 momentissa säädettyä lannan ja orgaanisten lannoitusvalmisteiden levityskieltoa sovelletaan kuitenkin 15 §:n nojalla vasta 1.1.2016 lähtien ja siihen asti sovelletaan asetuksen 931/2000 mukaisia rajoituksia lannan levitykselle. (lupamääräys 6)

Lannan kuormausta, kuljetusta ja levitystä sekä kaluston pesua koskevat määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin sekä ympäristön yleiselle viihtyisyydelle ja ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. (lupamääräys 7)

Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee ravinteiden ja lannan huuhtoutuminen vesistöön estää.

Lietelantaa tai muita nestemäisiä orgaanisia lannoitteita ei saa käyttää lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla pohjavesien pilaantumisriskin ehkäisemiseksi, ilman riittäviä selvityksiä siitä, ettei lietelannan ym. levittäminen pilaa pohjavettä. Pohjavesialueella tarkoitetaan pohjavesialueiden muodostumisalueita ja niiden suojavyöhykkeitä. Valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaan talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30–100 metrin levyinen vyöhyke, jota ei lannoiteta lannalla tai orgaanisilla lannoitevalmisteilla. (lupamääräys 8)

Peruslohkot 03071 ja 03072 rajoittuvat osin Sattavuoman Natura 2000 -alueeseen. Peruslohkojen Natura-alueeseen rajoittuvaan reunaan sekä valtaojien varsiin määrätyillä suojavyöhykkeillä estetään vaikutukset Natura-alueeseen. (lupamääräys 9)

Osa laidunalueista sijoittuu pohjavesialueelle ja sen muodostumisalueelle. Tärkeillä pohjavesialueilla laiduntamista on syytä välttää, joten on annettu määräys laiduntamisesta ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle sijoituvilla laidunalueilla. Laiduntamista ei ole sallittu pohjavesialueen muodostumisalueella pohjaveden pilaantumisvaaran takia. Laitumille johtavien kulkuteiden puhdistaminen on tarpeen niiden liettymisen estämiseksi ja vesiensuojelun toteuttamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysohje MMM-RMO C4 edellyttää, että suunnittelussa otetaan huomioon rakennuksesta laitumelle johtavien kulkuteiden puhdistettavuus. Lypsylehmänavetasta eläimet liikkuvat taajaan laitumelle, jonka takia on määrätty tiivispohjaisesta alasta.

Määräys vesistöön rajoittuvien peltolohkojen laiduntamisesta ja laiduntamisen välttämisestä talousvesikaivojen ympärillä, sekä siirrettävien ruokinta- ja juottopaikkojen sijoittamisesta sekä kunnossapidosta on annettu pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Laidunalueiden hoito on tarpeen pinta- ja pohjavesiin kohdistuvan kuormituksen estämiseksi. Rajoittamalla eläinten pääsyä laitumelta veteen, vähennetään suoraa ravinnekuormitusta vesistöön. (lupamääräykset 10 ja 11)

Määräykset on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltijan on jätelain 12 §:n mukaan oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille. Haitallisten aineiden maaperään, vesiin ja viemäriin pääsyn estämiseksi sekä maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden, kemikaalien ja polttoaineen varastoinnista. Lisäksi on tarpeen antaa määräys pohjavesialueella tapahtuvasta työkoneiden pidempiaikaisesta varastoinnista, jotta niistä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista. (lupamääräykset 12 ja 13)

Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Toimittamalla vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn, voidaan vähentää niiden aiheuttamia riskejä terveyteen ja ympäristöön. (lupamääräys 14)

Tilalla kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle. Eläinperäinen jäte on käsiteltävä EY:n eläinperäisiä sivutuotteita koskevan asetuksen mukaisesti laitoksessa, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä eloperäisiä jätteitä. Syrjäisillä alueilla eläinperäisen jätteen hautaaminen on kunnaneläinlääkärin luvalla mahdollista. Eläinten hautaamisessa on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetusta eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden keräämisestä, kuljetuksesta ja hävittämisestä (1192/2011). (lupamääräys 15)

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintaansa liittyvistä päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön. Tarkkailun perusteella pystytään seuraamaan toiminnan vaikutuksia pohjavesiin. Valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 12 § edellyttää vähintään viiden vuoden välein tehtävää lanta-analyysia. (lupamääräys 16)

Toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja raportointivelvoite eläinsuojan toiminnan osalta on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomaisen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksilla ja levitysalojen raportoinnilla varmistetaan, että käytettävissä oleva peltoala ja sopimukset kattavat tilalla vuodessa muodostuneen lannan määrän. (lupamääräys 17)

Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelun tason ylläpitäminen ja mahdollisimman tehokkaiden haittojen torjuntakeinojen soveltaminen edellyttävät päästöjen ja ympäristövaikutusten jatkuvaa seurantaa ja ympäristönsuojelutoimien kehittämistä. Mikäli ympäristönsuojelun tavoitteita ei saavuteta tai toiminnasta syntyy ennalta arvaamattomia ympäristövaikutuksia, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (lupamääräys 18)

Ilmoitusvelvollisuus poikkeuksellisista tilanteista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Määräys välittömiin torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaan toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle mm. onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (lupamääräys 19)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Luvan haltijalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamista kotieläintalouteen on tarkasteltu Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa ”Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa, SY564”. (lupamääräys 20)

Käyttöönottoilmoituksen avulla varmistetaan toiminnan lupamääräysten mukaista toteuttamista ja näin helpotetaan valvontaa. Toiminnan olennaista muutosta koskevan ilmoitusvelvollisuuden perusteella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle niin, että ilmoituksen perusteella voidaan tarkastella muutoksen vaikutuksia voimassaoleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ympäristöluvan tarvetta. (lupamääräys 21)

VASTAUS LAUSUNTOON JA MUISTUKSEEN

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa esille tuodut pohjavesiensuojeluun liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–4, 7–8 ja 10–16. Pohjaveden tarkkailusta on määrätty lupamääräyksessä 16. Eläinsuojien ja lannanvarastointitilojen rakenteisiin liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksessä 3, jossa on lisäksi määrätty rakenteiden tiiveystutkimuksista. Lannan levittämisestä pohjavesialueille on annettu lupamääräys 8. Laiduntamisesta on annettu lupamääräykset 10 ja 11. Polttoainesäiliöistä ja niiden sijoittamisesta on määrätty lupamääräyksessä 13. Jätteiden, kemikaalien ja työkoneiden varastoinnista on annettu määräykset 12 ja 13. Lupamääräyksessä 21 on määrätty ilmoittamaan valvontaviranomaiselle eläinsuojan valmistumisesta ja varattava valvontaviranomaiselle mahdollisuus rakenteiden tarkastamiseen. Vesiensuojelu on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–11.

Metsähallituksen lausunto on otettu huomioon siten, että peltolohkojen 03071 ja 03072 Natura-alueeseen rajoittuvaan reunaan sekä valtaojien varsille on määrätty vähintään 10 metrin suojavyöhyke lupamääräyksessä 9. Lisäksi lupamääräyksessä 8 on määrätty toiminnanharjoittajan huolehtimaan lannan vastaanottajille ja kuljetuksesta vastaaville tieto lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä. Lisäksi luvan haltijan tulee noudattaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) määräyksiä.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 89 ja 93 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

Lupaviranomainen voi määrätä, että lupa raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava ympäristönsuojelulain 70 §:n nojalla.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristönsuojelulain (527/2014) muuttamisesta (423/2015), siirtymäsäännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 11 §, 16–17 §, 27 §, 48–49 §, 52–53 §, 58 §, 62 §, 70 §, 83 §, 190–191 §, 198 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1 § ja 7 §, 11–15 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Jätelaki (646/2011) 8 §, 12 §, 13 §, 29 §, 72 §, 118 §, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4 §, 7–9 §, 24 §

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 6 237 euroa.

Lasku lähetetään Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) mukaisesti. Asetuksen liitteen

maksutaulukon mukaan muun eläinsuojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 4 620 euroa.

Jos asian käsittelyn vaatima työmäärä on taulukossa mainittua työmäärää suurempi, maksu peritään 35 prosenttia korkeampana. Lupahakemuksen käsittelyn vaatima työmäärä on ollut taulukossa mainittua työmäärää suurempi. Käsittelymaksu on näin ollen 6 237 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakijat

Jäljennös päätöksestä

Tornion kaupunki

Tornion kaupungin kaavoitusviranomaisen

Tornion kaupungin terveydensuojeluviranomaisen

Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen / Tornion, Keminmaan ja Tervolan ympäristölautakunta

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköpostitse)

Metsähallitus (sähköpostitse)

Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Tapio Orjasniemi

Maria Säkkinen

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Tapio Orjasniemi. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Maria Säkkinen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 693 tai 0295 017 500.

MHS/es

Liitteet

Liite 1	Valitusosoitus
Liite 2	Kartta, pohjavesitarkkailu

Liite 1

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **3.8.2015**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin-ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvonta-viranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen. Valitusoikeus on myös saamelaiskäräjillä ja kolttien kyläkokouksella ympäristönsuojelulaissa ja vesilaissa säädetyn mukaisesti.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Liite 2

29.10.2014 Dnro PSAVI/2575/04.08/2014

Paikka Maatalousyhtymä Puikon maatila, Kaisajoki 26:3, Jokela 26:2,
Mustakummuntie 890, 95590 Tornio

Aika 23.10.2014, klo 11.00 – 12.15

Läsnä Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue:
Ympäristöylitarkastaja Tapio Orjasniemi
Ympäristöylitarkastaja Maria Säkkinen
Hakija Markku Puikko
Lapin ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat:
Hydrogeologi Anu Rautiala
Ympäristöinsinööri Tarmo Oikarinen
Meri-Lapin ympäristöpalvelut:
Ympäristösihteeri Kai Virtanen
Harjoittelija Chunxia Mao

Asia Eläinsuojan ympäristölupa, Tornio

Tarkastuksen kulku Tarkastus tehtiin sen johdosta, että Maatalousyhtymä Markku, Esa ja Hannu Puikolla on vireillä eläinsuojan ympäristölupahakemus Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Tarkastuksen tavoitteena oli tutustua tilan toimintoihin ja suunniteltuun laajennukseen, jotta saadaan lisätietoa myöhemmin laadittavaan hakemuksen täydennyspyyntöön. ELY-keskukselta sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta tullaan pyytämään lausunnot hakemuksesta, jota varten tutustuminen tilan toimintoihin on heille tarpeen. Hakijalle kerrottiin, että tarkastuksesta laaditaan tarkastuspöytäkirja, joka liitetään hakemusasiakirjoihin. Eläinsuojalla ei ole aiempaa ympäristölupaa, vaikka toiminta on jo nykyisellä eläinmäärällä ympäristölupavelvollista.

Toiminta sijaitsee Kattilaharjun I-luokan pohjavesialueella ja sen myötä hakemuksessa on oltava, mikäli lupaharkinnan kannalta katsotaan tarpeelliseksi, ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:n mukaisesti seuraavia lisätietoja:

- o hydrogeologinen yleiskuvaus pohjavesialueesta
- o selvitys pohjaveden tilasta ja maaperän laadusta
- o tiedot pohjaveden pinnankorkeuksista ja virtaussuunnista
- o selvitys toimenpiteistä, joilla estetään päästöt maaperään ja pohjaveteen sekä muista suunnitelluista pohjaveden suojaustoimenpiteistä
- o selvitys kaivoista ja vedenottamoista sekä hankkeen vaikutuksista niihin
- o selvitys vesilain 4 luvun 12 §:ssä tarkoitetuista suoja-alueista ja suoja-alueääräyksistä.

Anu Rautiala selvensi, että asetuksessa mainittuja lisätietoja voidaan vaatia sen mukaan, mitä niistä katsotaan tarpeellisiksi. Lisäksi Rautiala totesi, että pohjavesitietoihin voi hyödyntää jo olemassa olevaa tietoa, jota hakija on havainnut esimerkiksi maaperän laadusta rakentamisen aikana. Keskusteltiin, että pohjaveden laatu sekä virtaussuunta on tarpeen selvittää hakemuksen lisätiedoiksi. Pohjaveden virtaussuuntaa

määriteltäessä voidaan hyödyntää vesilaitoksen Kattilaharjun pohjavesialueen tarkkailutietoja. Lähin vedenottamo sijaitsee noin kilometrin päässä. Hakija kertoi, että talousvesi tilalle tulee nykyään vesijohtoverkostosta. Pihan omaa kaivoa käytetään vain kasteluvetenä. Hakija kertoi, että kaivossa on riittänyt vesi. Kaivo sijaitsee eläinsuojarakennuksen 1 edustalla. Rautiala kertoi, että kaivosta tulisi ottaa vesianalyysi pohjaveden laadun määrittämiseksi. Tulevassa hakemuksen täydennyspyynnössä esitetään tarkemmin vaadittavat pohjavesitiedot, mm. vesinäytteen analyysivalikoima. Lisäksi kaivosta tulee mitata vesipinnankorkeus, ja kaivo tulee vaaita N60-järjestelmään. Hakija kertoi, ettei naapuritalossa ole kaivoa, vaan sekin kuuluu vesijohtoverkoston.

Hakija kertoi, että alueella on hiekka- ja soramaa, joka on hyvin vettä läpäisevää. Lähimmät tilakeskuksen pellot ovat hiekkapelloja, erityisesti muodostumisalueella olevat pellot ovat hyvin kuivia kesäisin. Hakija kertoi, että lietalantasäiliötä rakennettaessa kaivannon syvyys on ollut noin kolme metriä ja hiekkamaa on jatkunut kaivannon syvyyteen asti.

Hakija kertoi, että eläinsuojarakennukset ja lietesäiliöt on rakennettu normaaliin tapaan, eli pohjarakenteissa ei ole käytetty erityisiä tiivistys- tai suojauskerroksia. Pohjarakenteiden alapuolelle ei ole myöskään asennettu salaojia eikä ole suotovesien tarkkailukaivoja. Lietesäiliöt on rakennettu betonielementeistä ja ne on kaikki katettu. Tilalla ei ole kuivalantala, vaan uusi lantala on suunnitteilla tilakeskuksen ulkopuolelle. Kuivalantalan sijoituspaikka on pohjavesialueen ulkopuolella. Kuivalantala ei ole vielä alettu rakentaa. Hakija kertoi, että tilalla on lämpökeskus, jossa käytetään haketta polttoaineena.

Katsottiin asemapiirroksesta eläinsuojien paikat ja käytiin läpi toimintoja eri eläinsuojarakennuksissa. Suunniteltu laajennus sijoittuu olemassa olevaan rakennukseen, kuivurilatoon. Keskusteltiin, että jokaiselle eläimelle tulee osoittaa paikka pohjapiirroksessa, esimerkiksi uuhille ympäristölupaa haetaan 110 kappaleelle, mutta pohjapiirroksessa on merkitty lampolan olevan mitoitettu 100 uuhelle. Lupaa tulee hakea eläinpaikkojen mukaisesti. Lisäksi ummessa olevien lehmien paikat tulee laskea lypsylehmien määrään mukaan, mikä kasvattaa hakemuksessa ilmoitettavaa lypsylehmien määrää.

Hakija kertoi, että tila on ollut asuttuna hakijan suvun toimesta 1920-luvulta asti. Lampola on rakennettu vuonna 1994. Nykyinen lypsylehmanavetta on rakennettu vuonna 1998 ja lietesäiliöt vuonna 1996. Sonniin ja vasikoiden eläinsuoja on rakennettu vuosina 2004/2005, samalla paikalla on ollut aiemmin tilan vanha navetta.

Tehtiin tarkastuskierros ja katsottiin eläinsuojien, suunnitellun laajennuksen, lantaloiden ja laiturien sijaintia. Hakija totesi, että tilalla on yksi 900 m³ lietesäiliö ja kaksi 600 m³ lietesäiliötä. Keskusteltiin, että lietesäiliöiden tiiveys tulisi selvittää.

Navetan laidunalueelle johtavan kulkuaukon edusta oli maapohjalla. Lehmät laiduntavat kesäisin. Laidunaikana lehmät ovat yöt sisällä. Lähipelloilla oli kaksi siirrettävää ruokintapaikkaa. Ruokintapaikkojen ympäristö oli kulunut, muuten pellot olivat kasvipeitteisiä.

Käytiin kuivuriladossa, jonne eläinsuojan laajennus on suunniteltu tehtäväksi. Kuivurilato on suunniteltu nuorkarjanavetaksi. Muutostyöt olivat jo käynnissä. Kuivurilato on toiminut kuivaheinän varastona ja se on yhteydessä navettaan sekä lampolaan. Ladossa on hakijan mukaan

samanlainen lattiarakenne kuin navetan muissa osissa. Lattia oli betonia. Hakija kertoi, että kuivuriladon eläinsuoja tulee olemaan kuivikelantamenetelmällä, eli virtsa imeytetään kuivikkeisiin. Hakemuksessa on mainittu 300 m³ virtsasäiliö, mutta hakijan mukaan sellaista ei ole.

Kuivuriladon edustalla, ladon vieressä, oli varastoitu hevosten kuivalantaa maapohjalla. Ladon vierustalla on tarhattu lampaita syksyllä. Hakija kertoi, että lampaat laiduntavat kesästä pitkälle syksyyn metsälaitumilla, mutta syksyllä lampaat olivat olleet pihassa tarhattuna metsästyskauden alkaessa.

Tilakeskuksen länsipuolella oleva lietesäiliö on tilavuudeltaan 600 m³. Säiliö on lähellä asuintaloa, jossa hakijan sisko asuu. Lietesäiliöstä itään oli vanha maanottoaika, josta näki maaperän laadun olevan hiekkaa ja soraa. Keskusteltiin, että maanottokuopassa olisi hyvä paikka pohjaveden havaintoputkelle.

Kierrettiin lampolalle, jossa havaittiin lampolan päätyovien alta valuvan lietettä. Katsottiin lampolarakennukseen, jossa lampaat ovat ritiläpohjalla. Ritiläpohjan alla on 1,5 metrin tila lannalle. Lampaiden ritilälattiataso on päätyoviin nähden noin puolessavälissä ovia. Lampolan lannat tyhjennetään päätyovien kautta. Lampolan lattian ritiläpohjia ja päätyovien kynnyistä ollaan uusimassa hakijan mukaan. Lampolan tiivispohjaisuudesta tulee varmistua.

Tilalla on kaksi hevosta. Hevoset tulee myös ilmoittaa ympäristölupahakemuksen eläinmääriin ja niiden lanta tulee huomioida lantalaskelmissa sekä peltoalan riittävydessä. Hevostalli on varastorakennuksen päädyssä. Tallin kivijalka todettiin rikkoutuneeksi ja siinä oli lantavalumaa.

Hevostallin vieressä on kaksi polttoainesäiliötä. Säiliöt ovat kiinteästi valuma-altaallisia ja niissä on kilvet. Säiliöt ovat maapohjalla. Tankkaukset suoritetaan ko. paikalla. Eläinsuojien ympäristölupapäätöksissä vaaditaan yleensä, että polttoainesäiliöiden tulee olla tiiviillä alustalla. Lisäksi säiliöiden olisi hyvä olla katoksessa, jotta sadevesi ei pääse huuhtelemaan mahdollisia valumia. Polttoainesäiliöt olivat joelle viettävän rinteessä ja pohjavesialueen muodostumisalueella.

Tilalla on pienimuotoista koirien jalostustoimintaa. Koiria oli häkeissä asuinrakennuksen takana noin kymmenen. Koiratarhojen vieressä on konehalli, jossa oli jäteöljyä varastoituina tynnyreissä. Konehallissa on betonilattia.

Hakija totesi, että hakemuksessa ilmoitetut 72 hehtaaria peltoja ovat hakijan omia. Osa pelloista on pohjavesialueella. Lannan levittämiseen pohjavesialueella oleville pelloille on rajoituksia. Eläinsuojien ympäristölupapäätöksissä on yleensä määräys, ettei mm. lietelantaa saa levittää pohjavesialueella sijaitseville pelloille. Pohjavesialueen ulkorajan ja muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle on yleensä sallittu kuivalannan levitys. Muutama hakijan omistamista pelloista rajoittuu Sattavuoman Natura-alueeseen.

Hakija totesi, että pyöröpaalit avataan rehuvarastossa, jossa on tiivis alusta. Pilaantunut rehu on tarkoitus varastoida kuivalantalassa. Eläinsuojassa on käytössä wc, jonka vedet johdetaan lietesäiliöön.

Maria Säkkinen ilmoitti hakijalle, että kuivurilatoon rakenteilla olevaa eläinsuojan laajennusta ei voi ottaa eläinsuojakäyttöön, vaan tulee odottaa lupapäätöstä. Eläinsuojan laajennustyöt ovat käynnissä hakijan omalla riskillä. Kuivalantalan tulee olla myös rakennettu ennen kuivikelantamenetelmällä toimivan eläinsuojan käyttöönottoa.

Hakija selvensi lampolan lannankäsittelyä. Ritiälattian alle laitetaan uusi turvekerros vuosittain. Lanta tippuu ritiälältä alas lantatilaan ja lisäksi sinne karisee heiniä. Hakijan näkemyksen mukaan lampola ei ole lietalannalla vaan kuivikelannalla. Hakija tarkensi vielä, että lampolan korjaustyöt ovat käynnissä. Korjauksen kohteena ovat ritiälattia sekä kynnyks, joka on kulunut vuosien saatossa. Lampolan ritiälattian alla oleva lantatila tyhjennetään kerran vuodessa ja tila riittää hakijan mukaan lampolan lannan varastointiin.

Maria Säkkinen tarkensi, että hevostalli ei ole säännösten mukainen. Hevostallin, kuten muidenkin eläinsuojatilojen, tulee olla tiivispohjaisia. Keskusteltiin, että lantavalumia ei saa aiheutua missään toiminnan vaiheessa vaan vuodot tulee korjata viivyttämättä.

Toimenpiteet

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto tulee lähettämään hakijoille erillisen täydennyspyynnön, jossa pyydetään hakemukseen tarvittavat lisätiedot.

Ympäristöylitarkastaja Maria Säkkinen

Liite valokuvia tarkastukselta

Jakelu

Maatalousyhtymä Puikko, Mustakummuntie 890, 95590 Tornio
Anu Rautiala, Lapin ELY-keskus, sähköposti
Tarmo Oikarinen, Lapin ELY-keskus, sähköposti
Kai Virtanen, Meri-Lapin ympäristöpalvelut, sähköposti

LIITE

Kuva 1 Lietelantasäiliöt eläinsuojarakennusten 1 ja 2 läheisyydessä

Kuva 2 Navetta (rakennus 2), kulkureitti laitumille

Kuva 3 Kuivuriladon muutostyöt

Kuva 4 Kuivurilato, suunniteltu eläinsuojan laajennuspaikka. Lampola oikealla.

Kuva 5 Lampaiden tarha ja kuivalannan varastointipaikka

Kuva 6 Tilakeskuksen länsipuolella sijaitseva lietelantasäiliö

Kuva 7 Lampola, päätyovista lannan tyhjennys

Kuva 8 Hevostalli varaston päädyssä

Kuva 9 Polttoainesäiliöt

Kuva 10 Eläinsuojarakennus 1 ja rehuvarasto, taustalla lietalantasäiliöt

Kuva 11 Eläinsuojarakennus 1, kaivo ja lämpökeskus

4.11.2022

Eläinsuojan ympäristöluvan valvontatarkastus, Maatalousyhtymä Puikko, Tornio

Aika 1.11.2022
Paikka Mustakummuntie 890, Tornio
Läsnä Puikko Markku
Rautiala Anu, ympäristötarkastaja
Karhunen Minna, ympäristötarkastaja

Eläinsuojalla on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 2.7.2015 myöntämä ympäristölupa (Nro 85/2015/1, PSAVI/2575/2013). Eläinsuojan yhteyshenkilönä toimii Markku Puikko (markku.puikko@gmail.com, 040 033 7187). Tarkastuksen aikaan eläinsuojassa on 54 lypsylehmää, 12 kpl 12-24 kuukauden ikäistä hiehoa, 15 kpl 12-24 kuukauden ikäistä sonnia, 31 kpl 6-12 kk ikäistä hiehoa, 14 kpl 6-12 kuukauden ikäistä sonnia sekä 54 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa (yhteensä 961,5 ympäristönsuojelulain mukaista eläinyksikköä, luvassa sallittu eläinyksikkömäärä lampaineen ja hevosineen on 1075,5). Lisäksi tilalla on vielä yksi lammas. Hevosia tilalla ei enää ole.

Betonirakenteisia katettuja lietesäiliöitä on kolme (2 x 600 m³, 900 m³) ja säiliötilavuus on riittävä nykyiselle eläinmäärälle. Lietesäiliöt täytetään altapäin. Säiliöt tyhjennetään vuosittain. Lannan lastaus tapahtuu asfalttialustalla, joka on rikkoutunut. Lastausalusta korjataan ensi kesän aikana. Lisäksi tilalla on sopimus lannan luovutuksesta (1000 m³). Lisäksi tilalla on pohjavesialueen ulkopuolella kuivalantala, jonka pinta-ala on 210 m² ja reunojen korkeus 1,5 m (täyttötilavuus 525 m³). Lietesäiliöiden ja lietekuilujen rakenteiden tiiviyyttä ei ole tutkittu, mutta tarkastuksella sovittiin, että Puikko pyytää rakentamisen ammattilaiselta tutkimuksen ja toimittaa sen tiedot Tornion kaupungin ympäristönsuojelulle vuoden 2023 aikana.

Peltoa on käytössä lannan levitykseen noin 97 hehtaaria, mikä riittää hyvin nykyiselle eläinmäärälle. Pelloille, joilla on tulvan uhka, ei ole levitetty lantaa. Myöskään pohjavesialueella oleville pelloille ei ole levitetty lantaa. Tarkastuksella todettiin, että tilakeskuksen itäpuolella, sen välittömässä läheisyydessä oleva pelto on varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella ja sille voi levittää kuivalantaa keväällä, kun se mullataan välittömästi levityksen jälkeen. Liitekartassa on vihreällä rajattu kuivalannan levitysalue pohjavesialueella.

Navetasta laitumelle avautuvan kulkuväylän edessä on betonista tehty tiivispohjainen alusta, josta vedet johdetaan kaivoon ja edelleen pelloille. Lanta poistetaan alueelta pari kertaa vuodessa. Lanta tulisi poistaa alueelta useammin esim. kahden viikon välein, jotta ravinteita ei päädy siitä maaperään ja pohjaveteen. Alue on navetan katon lappeen alla ja katolta tuleva vesi kerätään vesikourujen kautta alueen ulkopuolelle, mutta kovilla sateilla vesi valuu katolta alueelle ja kaikki vesi ei päädy alueella olevaan kaivoon. Alue tulisi kattaa

4.11.2022

viimeistään vuoden 2024 aikana siten, että kattovedet eivät kovillakaan sateilla päädy betonialustalle eikä niiden mukana ravinteita pääsisi huuhtoutumaan maaperään.

Rehu varastoidaan paaleissa. Pilaantunut rehu varastoidaan lantalassa.

Kuolleet eläimet haudataan pohjavesialueen ulkopuolelle ympäristönsuojelusihteeri Kai Virtasen hyväksymään paikkaan. Eläinsuojan WC ei ole käytössä. Jätehuolto on järjestetty asianmukaisesti.

Kemikaaleja ei varastoida, vaan niitä hankitaan tarpeen mukaan ja tarvittaessa säilytetään asianmukaisissa astioissa lukituissa sisätiloissa. Ainoastaan rehuun tarvittavat biologiset säilöntäaineet säilytetään asianmukaisissa kemikaaliastioissa pohjavesialueen ulkopuolella. Koneet huolletaan liikkeissä, joten vaarallisia jätteitä ei juuri synny. Loisteputket toimitetaan vaarallisen jätteen keräykseen. Polttonesteiden varastointisäiliöt ovat pohjavesialueen ulkopuolella olevassa betonialtaallisessa rakennuksessa, jossa on katto.

Pohjaveden tarkkailuraportit on toimitettu Tornion kaupungille vuosittain lupamääräysten mukaisesti. Pohjaveden laatua tarkkaillaan tilalle asennetusta pohjaveden havaintoputkesta ja tilakeskuksen kaivosta. Tulosten perusteella pohjavedessä on hieman nitraatti- ja ammoniumtyyppiä sekä vuoden 2019 tuloksissa oli havaittu öljyhiilivetyjä havaintoputken näytteessä. Koska öljyhiilivetyjen pitoisuus ylittää ympäristölaatunormin (0,05 mg/l) tulee vuoden 2022 näytteenottoon sisällyttää öljyhiilivedyt. Vuoden 2022 tulosten jälkeen arvioidaan uudelleen öljyhiilivetyjen analyysitarve.

Minna Karhunen
ympäristötarkastaja
p. 050 566 4195
minna.karhunen@tornio.fi

Anu Rautiala
ympäristötarkastaja
p. 040 770 3239
anu.rautiala@tornio.fi

Valvontamaksu valvontaohjelmaan perustuvasta määräaikaistarkastuksesta 220 €, alennus mikroyritykselle -30 %, valvontamaksu tarkastuksesta 154 € (Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 10 §, 12 §, Meri-Lapin ympäristölautakunta 17.9.2019, voimaan 1.10.2019)

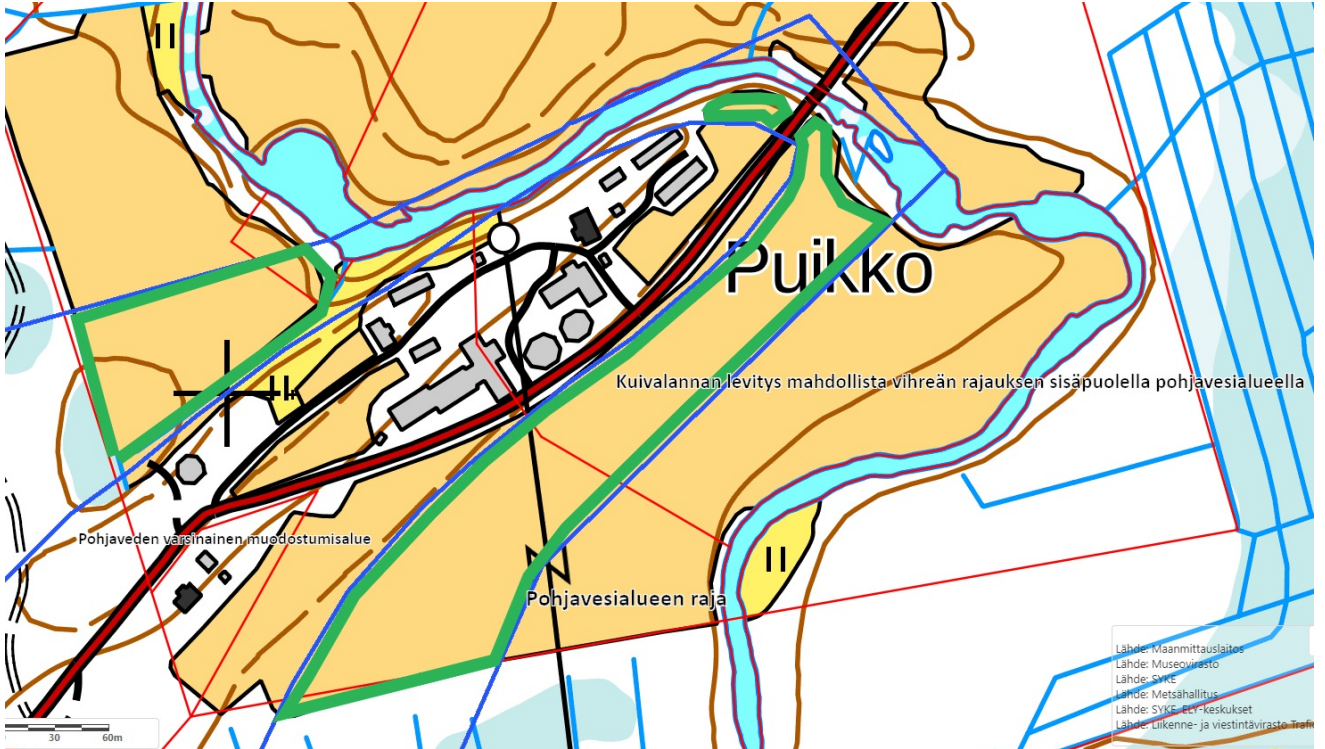
Liite
Jakelu
Tiedoksi

kartta kuivalannan levitysalueesta pohjavesialueella
Markku Puikko
Meri-Lapin ympäristölautakunta

Tornio

4.11.2022

Karttaan on vihreällä rajattu kuivalannan levitysala pohjavesialueella eli pohjaveden varsinaisen muodostumisalueen ja pohjavesialueen rajan väliselle alueelle. Lietelannan levitys on sallittua pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseville peltolohkoille nitraattiasetuksen mukaisesti.

Maatalousyhtymä Puikko
Mustakummuntie 890
95590 Tornio

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖPALVELUT

Ympäristösuojelu

Ympäristötarkastaja Minna Karhunen

minna.karhunen@tornio.fi

RAPORTTI LIETESÄILIÖIDEN JA -KUILUJEN RAKENTEIDEN TIIVEYDEN TARKASTUKSESTA

1. PERUSTIEDOT

Kyseessä on maatilayhtymä Puikon kolme lietesäiliötä, joille on myönnetty ympäristölupa 2.7. 2015 (LUPAPÄÄTÖS Nro 85/2015/1 Dnro PSAVI/2575/2014)

Säiliöt:

- 1) Lietesäiliö 1, tilavuus 600 m³, pyöreä säiliö, jonka halkaisija on 16 m.
Säiliö on rakennettu v 1995, säiliö katettu
- 2) Lietesäiliö 2, tilavuus 900 m³, pyöreä säiliö, jonka halkaisija on 20 m.
Säiliö on rakennettu v 1997, säiliö katettu
- 3) Lietesäiliö 3, tilavuus 600 m³, pyöreä säiliö, jonka halkaisija on 16 m.
Säiliö on rakennettu v 1997, säiliö katettu

Säiliöiden sijainti on esitetty liitteessä 1.

Säiliöt täyttyvät alakautta.

2. LIETESÄILIÖIDEN JA -KUILUJEN RAKENTEET

Lietesäiliöiden seinät on tehty betonielementtitehtaan valmistamista teräsbetonielementeistä, joiden betoni on vesitiivistä betonia ja niiden käyttöikä on suunniteltu 50 vuotta.

Betonielementit on asennettu ja saumavalut on tehty elementtivalmistajan ohjeiden mukaan.

Säiliöiden alapohja on paikalleen valettua 120 mm paksua teräbetonia ja se on liitetty seinäelementteihin elementtivalmistajan ohjeiden mukaan.

Säiliöiden kattorakennetta kannattelevat teräsbetonipilarit ja palkit, joiden päälle on rakennettu kattoristikoiilla kannatettu peltinen vesikate.

Karjarakennusten lietekuilut ovat 150 mm paksuja teräsbetonirakenteita ja niiden seinämät ja pohja on betonoitu samanaikaisesti vesitiiviillä betonilla.

Samanaikaisella betonoinnilla on varmistettu, että betonirakenteeseen ei muodostu saumoja ja näin kuilujen tiiveys varmistuu.

3. LIETESÄILIÖIDEN JA -KUILUJEN TIIVEYS

Olen suorittanut lietesäiliöiden rakenteiden tiiveyden tarkastuksen elokuulla 2023 kun ne ovat olleet lähes tyhjästä. Sisäpuolelta tehty painepesun jälkeinen silmämääräinen tarkastus osoitti, että elementtien betonipinnoissa ja saumavaluissa ei ollut havaittavissa betonin syöpymistä eikä haurastumista.

Lisäksi on tehty säiliöiden ulkopuolelta otoksena aukikaivuu jokaisesta säiliöstä. Tältä osin silmämääräinen tarkastelu osoitti, että lietevuotoja ei ollut tapahtunut ja että elementtien betonipinnoissa ja saumavaluissa ei ollut havaittavissa betonin syöpymistä eikä haurastumista.

Samoin olen suorittanut karjarakennusten kuilujen tyhjänä ollessa sisäpuolelta tarkastusotoksia painepesun jälkeen. Tämä silmämääräinen tarkastus osoitti, että kuilujen betonipinnoissa ei ollut havaittavissa betonin syöpymistä eikä haurastumista.

4. YHTEENVETO

Yhteenvetona totean seuraavaa:

- Lietesäiliöiden ja kuilujen teräsbetonirakenteiden käyttöikä on suunniteltu vähintään 50 vuotta ja kun huomioidaan rakentamisajankohdat, niin rakenteilla on jäljellä käyttöikää vielä 20...30 vuotta.
- lietekuilujen osalta voidaan todeta, että seinämien ja pohjan samanaikainen betonointi on varmistanut tiiveyden.
- Edellä kuvattu tarkastus on osoittanut, että lietesäiliöiden ja -kuilujen rakenteet ovat tiiviit.

Tarkastuksen suorittaja

Rakennusinsinööri Sauli Lahdenperä

Raportin laati

Keminmaalla 27.12.2023

Sauli Lahdenperä

